

HAKİKAT'te Bu Ay:

TAKDİM

BAŞYAZI

"Onlar O Kimselerdir ki, Allah İmanı Kalplerine Yazmış ve Onları Kendinden Bir Ruh İle Desteklemiştir." (Mücâdele: 22)

"Rabb'in Dileseydi İnsanları Tek Bir Ümmet Yapardı, Fakat Onlar Hâlâ Ayrılmaktadırlar. ANCAK RABB'İNİN RAHMETİNE NÂİL OLANLAR MÜSTESNÂDIR. (ONLAR BU İHTİLÂFIN DIŞINDA KALMIŞLARDIR.) ESASEN ONLARI BUNUN İÇİN (RAHMET ETMEK İÇİN) YARATMIŞTIR. Rabb'inin: 'Andolsun ki Ben Cehennemi Cinlerle ve İnsanlarla Dolduracağım!' Sözü Tamamen Yerine Gelmiştir." (Hûd: 118-119)

"Yarattıklarımızdan Öyle Bir Topluluk da Vardır ki, Onlar Hakk'a İletirler Ve Hak İle Hüküm Verirler." (A'râf: 181)

"Ümmetimden Bir Tâife, Kıyamet Kopuncaya Kadar Allah'ın Yardımı İle Muzaffer Olmakta Devam Edecek, Muhalefette Bulunanlar Onlara Zarar Veremeyecektir." (Tirmizî)

FIRKA-İ NÂCIYE

Fırka-i Nâciye'nin Saâdeti, Yetmiş İki Fırkanın Âkıbeti
Allah-u Teâlâ'nın İndirdiğinden Hoşnut Olanlar
Münevver Bir Yol ve Evliyâullah
Evliyâullah Sevgisi
Rabbânîler
Ulül'elbâb'a Çıkmış Olan Âlimler
Nakilci Ulvî Âlimler
Müminler

/ İsmail Yavuz

ĞÂŞİYE SÛRE-İ ŞERİF'İNİN TEFSİRİ (1)

[Kıyamet Haberi ve Cehennemlikler](#)

HAZRET-İ MUHAMMED ALEYHİSSELÂM

[Tarihi Karşılama](#)

Medineliler Resulullah Aleyhisselâm'ın Kuba'dan gelmesini ve mübarek yüzünü görmeyi sabırsızlıkla bekliyorlardı. Nihayet bekledikleri gün gelmişti. Giriş yolunun iki tarafına dizildiler.

EVLİYÂ-İ KİRAM -kaddesallahu Esrârehüm- Hazerâti'nin "Hâtemü'l-Evliyâ" Hakkındaki Beyan ve İfşaatları (100)

[Muhammed Ca'fer Ed-Dimeşkî -kuddise sırruh- \(4\)](#)

Allah-u Teâlâ'nın Sevgililerinin İfşaatlarına İzah ve Açıklamalar (35)

[Muhyiddîn İbnü'l-Arâbî -Kuddise Sırruh- \(24\)](#)

Allah-u Teâlâ Mürselât sûre-i şerif'inin ikinci Âyet-i kerime'sinde şöyle buyurmaktadır:

"Estikçe eserek, (zararları) savurup atanlara andolsun ki!" (Mürselât: 2)
Estikleri zaman ağaçları kökünden söken, izleri değiştiren rüzgârlar gibi, Dîn-i mübîn'e gönül veren mücâhidler de şiddetle eserler, zararları ve zararlıları savurup atarlar. İşte bunlar da gönderilenlerdir, vazifeleri budur.

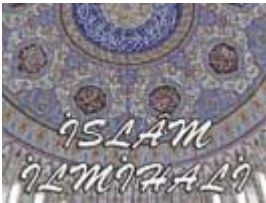
TASAVVUF'UN ASLI HAKİKAT VE MARİFETULLAH İNCİLERİ

["SÂDIKLARLA BERABER OLMAK"](#)

"Ey iman edenler! Allah'tan korkun ve sâdiklarla beraber olun." (Tevbe: 119) Şeklindeki ilâhî emre uyarak Tarikat-ı aliye'ye dahil olmak ve o Tarikat-ı aliye'de mevcut olan ümmetin büyüklerinin ruhânî yardımlarıyla kuvvet kazanmak gerekir.

İSLÂM İLMİHALİ

[Allah-u Teâlâ'nın Kitaplarına İnanmak](#)

"Ey iman edenler! Allah'a, Peygamber'ine, peygamberine indirdiği Kitap'a ve daha önce indirdiği Kitap'a iman ediniz." (Nisâ: 136)

GÜNDEM

[Tedbir; Allah-u Teâlâ'nın Verdiği Akı Yerinde ve Zamanında Kullanmaktır! Kıssadan Hisse! / Uğur Kara](#)

Yunanistan büyük bir hızla silahlanıyor. Ordusunu füzelerle, yakıcı silahlarla donatıyor. Dünyada satılan silahların %7'sini Yunanistan alıyor.
Harp tehlikesi var... Kuraklık var... Tedbir yok!...

TARİHTEN SAYFALAR

["Edirne-Segedin Antlaşması" ve Macar Kralı'nın Antlaşmayı Onayladığını İspatlayan Deliller \(2\)](#) / Hakan Yılmaz

Za'îff'inin manzum "Gazavât-nâme"si Sultan II. Murâd'ın 1444 Karaman Seferi, Varna Savaşı ve Mora Seferi'yle ilgili bilinmeyen pek çok bilgiyi ayrıntılarıyla ortaya koyan ve o dönemde yazılmış en eski Osmanlı târih kaynağı olması nedeniyle Türk târihi açısından büyük bir öneme sâhiptir.

[Üç Aylar](#)

Bu Ay İçinde Başlayacak Olan "Üç Aylar"ınızı, İdrak Edeceğimiz Mübarek "Regaib ve Miraç Kandili"nizi Tebrik Eder, Tüm İslâm Âlemi'ne Hayırlara Vesile Olmasını Cenâb-ı Allah'tan Niyaz Ederiz.

EĞİTİM

[Peygamber \(s.a.v.\) Efendimiz'in Çocuk Sevgisi \(2\)](#) Canan Büşra Kara

| [Diğer Sayılar](#) | [Ana Sayfa](#) |

Bismillahirrahmanirrahim

"Allah-u zül-celâl vel-kemâl Hazretleri'ne; O'nun sevdiği ve beğendiği şekilde bitmez-tükenmez hamd-ü senâlar olsun.

Peygamberimiz Efendimiz'e, onun diğer peygamber kardeşlerine, hepsinin Âl ve Ashâb-ı kiram'ına, etbâına, ihsan duygusuyla kıyamete kadar onlara tâbi olup izinden gidenlere; sonsuzların sonsuzuna kadar salât-ü selâmlar olsun."

Muhterem Okuyucularımız;

Resul-i Ekrem -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz bir Hadis-i şeriflerinde şöyle buyurmuşlardır:

"Ümmetim benden sonra yetmiş üç fırkaya ayrılacak, bir fırka müstesna, diğerleri hep ateştedir.

– Onlar kimlerdir Yâ Resulellah?

Benim ve Ashâb'ımın yolunda olanlardır." (Ebu Dâvud)

Bu bir fırka Resulullah Aleyhisselâm tarafından **"Fırka-i Nâciye"** yani **"Kurtulmuş Fırka"** lâkabıyla müşerref kılınmıştır. Bu kalpleri diri hakikat erleri, Resulullah Aleyhisselâm'ın, Ashâb-ı kiram'ın, Selef-i salihîn'in yolundan yürümüşler, sırat-ı müstakimden bir an bile ayrılmamışlardır. Bugüne kadar da bu

âlf himmetleriyle Hakk yolunun sâliklerini bid'atçıların, ehl-i dalâletin iğvâ ve saptırmalarından korumuşlardır.

Allah-u Teâlâ onların doğruluğunu bizzat kendisi rahmetiyle müminlere göstermiş, müminler de bu büyüklerden istifade etmişler, feyz almışlardır.

Allah-u Teâlâ'ya gönülden bağlanmışlar, hükmü Hakk'tan beklemişler, daima ilticâ hâlinde olmuşlar, fazl-ı ilâhî'ye ve feyz-i samedânî'ye bağlılık halinde bulunmuşlardır.

Allah-u Teâlâ'nın tevfiği, onların refikidir. Tefrika ve çekişmelerden, muhalefet ve ihtilâflardan kurtuldukları için bütün mahlûkata şefkat ve merhamet nazarıyla bakarlar.

Âyet-i kerime'de şöyle buyurulmaktadır:

"Onlar o kimselerdir ki, Allah imanı kalplerine yazmış ve onları kendinden bir ruh ile desteklemiştir." (Mücâdele: 22)

Onlar Allah-u Teâlâ'nın bütün emir ve nehiyelerine dikkat ederler.

"Emrolunduğun gibi dosdoğru ol!" (Hûd: 112)

Âyet-i kerime'si mucibince emir doğrultusunda istikamette yürürler. Beşeriyete güzel birer numune olurlar. Nasipdar olanlar onlardan numune alır, Hakk'ı ve hakikati bilir ve bulur.

Bu fırka yok denecek kadar azdır, fakat gerçek müslümanlar da bunlardır.

Allah-u Teâlâ Âyet-i kerime'lerinde şöyle buyurmaktadır:

"Rabb'in dileseydi insanları tek bir ümmet yapardı, fakat onlar hâlâ ayrılıktadırlar.

ANCAK RABB'İNİN RAHMETİNE NÂİL OLANLAR MÜSTESNÂDİR. (ONLAR BU İHTİLÂFIN DIŞINDA KALMIŞLARDIR.)" (Hûd: 118-119)

Allah-u Teâlâ kime rahmet etmişse, ihtilâfa tefrikaya düşmemişlerdir.

Âyet-i kerime'nin devamında ise şöyle buyuruluyor:

"ESASEN ONLARI BUNUN İÇİN (RAHMET ETMEK İÇİN) YARATMIŞTIR.

Rabb'inin: 'Andolsun ki ben cehennemi cinlerle ve insanlarla dolduracağım!' sözü tamamen yerine gelmiştir." (Hûd: 119)

Onlar Allah ve Resul'üne dâvet ederler. Gönüllere Allah ve Resul'ünün muhabbetini sokmaya gayret ederler. İnsanları arındırıp rızâ yolunda birleştirmeye çalışırlar.

"Şüphesiz ki bu bir öğüttür. Artık dileyen Rabb'ine varan bir yol tutar." (İnsan: 29)

Her kim Rabb'ine doğru varmak, O'nun rahmetine erip gayesine ulaşmak isterse, O'na götürecektir bir dönüş yolu, sonunda o gayeye erdirecek bir başvuru makamı edinmelidir.

Herkes iradesini sarfettiği cihete muvaffak ve müyesser olur. Yani hidayet ve dalâlette haline uygun bir yol tutar. Böylece de hidayet yolunda yürüyenler mükâfatlarına nail oldukları gibi, dalâlet yollarına gidenler de lâyük oldukları cezalara kavuşurlar. Herkesin amelinin karşılığı verilecektir.

Bâki esselâmü aleyküm ve rahmetullah...

"Onlar O Kimselerdir ki, Allah İmanı Kalplerine Yazmış ve Onları Kendinden Bir Ruh İle Desteklemiştir." (Mücâdele: 22)

"Rabb'in Dileseydi İnsanları Tek Bir Ümmet Yapardı, Fakat Onlar Hâlâ Ayrılmaktadırlar. ANCAK RABB'İNİN RAHMETİNE NÂİL OLANLAR MÜSTESNÂDIR. (ONLAR BU İHTİLÂFIN DIŞINDA KALMIŞLARDIR.) ESASEN ONLARI BUNUN İÇİN (RAHMET ETMEK İÇİN) YARATMIŞTIR. Rabb'inin: 'Andolsun ki Ben Cehennemi Cinlerle ve İnsanlarla Dolduracağım!' Sözü Tamamen Yerine Gelmiştir." (Hûd: 118-119)

"Yarattıklarımızdan Öyle Bir Topluluk da Vardır ki, Onlar Hakk'a İletirler Ve Hak İle Hüküm Verirler." (A'râf: 181)

"Ümmetimden Bir Tâife, Kıyamet Kopuncaya Kadar Allah'ın Yardımı İle Muzaffer Olmakta Devam Edecek, Muhalefette Bulunanlar Onlara Zarar Veremeyecektir." (Tirmizî)

FIRKA-İ NÂCİYE

Resul-i Ekrem -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz bir Hadis-i şeriflerinde şöyle buyurmuşlardır:

"Ümmetim benden sonra yetmiş üç fırkaya ayrılacak, bir fırka müstesna, diğerleri hep ateştedir.

– Onlar kimlerdir Yâ Resulellah?

Benim ve Ashâb'ımın yolunda olanlardır." (Ebu Dâvud)

Bu bir fırka Resulullah Aleyhisselâm tarafından **"Fırka-i Nâciye"** yani

"Kurtulmuş Fırka" lâkabıyla müşerref kılınmıştır. Bu kalpleri diri hakikat erleri, Resulullah Aleyhisselâm'ın, Ashab-ı kiram'ın, Selef-i salihîn'in yolundan yürümüşler, sırat-ı müstakimden bir an bile ayrılmamışlardır. Bugüne kadar da bu âlî himmetleriyle Hakk yolunun sâliklerini bid'atçıların, ehl-i dalâletin iğvâ ve saptırmalarından korumuşlardır.

Allah-u Teâlâ Kelâm-ı kadim'inde kendi dinini ilân etmiş, kurtuluşun sadece burada olduğunu ferman buyurmuştur.

Âyet-i kerime'de:

"Bugün sizin dininizi kemâle erdirdim, üzerinizdeki nimetimi tamamladım ve size din olarak İslâm'ı beğendim." buyuruluyor. (Mâide: 3)

Yani İslâm'dan başka bütün dinler, yollar batıldır.

Bu Allah'ın dinidir. O'nun râzı ve hoşnut olduğu yoldur. Sırat-ı müstakim olan bu dinden başka bir din yoktur. Onun katında kabul ve makbul olan başka din yoktur. Bu din Allah tarafından gönderilmiş bir dindir ve bütün heybetiyle, azametiyle ayaktadır. Bu din-i mübin'in hükümleri kıyamete kadar bâkidir. Ancak ayakta duran bu dine uyanlar saadete ererler.

Âyet-i kerime'de:

"Allah katında din İslâm'dır." buyuruyor. (Âl-i imrân: 19)

O'nun katında sadece kabul olunan din Allah'ın ve Resulullah'ın dini İslâm'dır. Binaenaleyh Allah katında hiçbir dinin ve ismin hükmü yoktur. Gerek yahudilerin, gerek hıristiyanların, gerekse bölücülerin kurdukları din hükümsüzdür. Allah katında kabul değildir. Bu hakikat Ayet-i kerime'lerde apaçık ve aşikârdır.

Hüküm vermek sadece ve sadece Allah'a aittir. Başkasına ait değildir. Onun hükmü esastır.

"Hüküm ancak Allah'ındır." (Yusuf: 40)

Âyet-i kerime'nin devamında yalnız kendisine kulluk yapmamızı emrediyor ve İslâm dini'nin dosdoğru bir din olduğunu haber veriyor:

"O, yalnız kendisine kulluk etmenizi emretmiştir. İşte dosdoğru din budur." (Yusuf: 40)

Hazret-i Allah'ın emir ve hükmüne rağmen başkaca yollara sapmak, din kurucuların peşinden gitmek, şeytan tarafında olmak Allah'ın ve Resulullah Aleyhisselâm'ın hükmüne karşı gelmektir.

İnsanlar O'nun koyduğu hükümleri uygulamak zorundadırlar. O'nun hükmü esastır. Emir ve yasak koymak hakkı yalnız O'na mahsustur. Bu hakka sadece Allah-u Teâlâ sahiptir. O'nun tevil buyurmadığı bir şeyin hiçbir meşruiyeti yoktur.

Allah-u Teâlâ Âyet-i kerime'de:

"İyi bilin ki yaratmak da emretmek de O'na mahsustur. Âlemlerin Rabb'i olan Allah'ın şânı ne yücedir!" buyuruyor. (A'râf: 54)

Bu bir Allah kelâmıdır. Mülk O'nundur, hükmünü hiç kimse değiştiremez.

Tatbikini emir buyurduğu bütün hükümler kemâle ermiş, tamamlanmıştır. Hiçbirisinde noksanlık ve eksiklik tasavvur edilemez, hükmünde yanılması düşünülemez. O'nun haber verdiği her şey gerçeğin ta kendisidir. O'nun emrettiği her şey adaletlidir, O'nun dışında hiçbir şey adaletli değildir. O'nun yasakladığı her şey bâtıldır. Hiç kimse O'ndan daha doğru söz söyleyemez, hiç kimse O'ndan daha adil hüküm koyamaz. Hükmünde hikmet sahibidir, her şeyi hikmetle yapar.

Bunun böyle olduğunu, Allah ve Resul'ünün dininden başka bir din olmayacağı ve din kurucuların dini ve başka dinlerin kabul edilmeyeceğini diğer bir Âyet-i kerime'sinde şöyle ferman buyuruyor:

"Kim İslâm'dan başka bir din ararsa, onunki katiyyen kabul edilmeyecek ve o âhirette kaybedenlerden olacaktır." (Âl-i imrân: 85)

Bu Âyet-i kerime Allah-u Teâlâ'nın İslâm'dan başka bir din arayanın dininin kabul edilmeyeceğine dair açık fermân-ı ilâhî'sidir. Artık kişilerin başka din seçmesi, din kurması ancak nefsini ilâh edinmelerinden ötürüdür. Bunlar Hazret-i Allah'a ve Resul'üne iman etmiş değillerdir. Yaptıkları iş Allah katında kabul ve makbul değildir. Allah katında makbul olan din İslâm'dır. Başka dinler, isimler bâtıldır ve hakk olan, katında makbul olan dini İslâm'dır. Cennet ve Cemâlullah ile müjde kıldığı budur.

O'nun sözlerini değiştirecek, temyiz edecek, tashih yapacak hiçbir kimse olamaz. Söz O'nun sözü, hüküm O'nun hükmü, Kitap O'nun Kitap'ıdır.

O'nun verdiği hükmü değiştirecek, engelleyip ortadan kaldıracak, hiçbir kuvvet, hiçbir devlet, hiçbir makam ve mevki yoktur. Mülk O'nundur. O'ndan başka hiç kimsenin hiçbir şeye müdahale etmesine hakkı ve salahiyeti yoktur. Yalnız emir, yasak, tedbir, irade, tam tasarruf O'na âittir. Hükmünü hiç kimse değiştiremez.

Zira:

"Hüküm, yücelerin yücresi Allah'ındır." buyuruluyor. (Mümin: 12)

Çünkü O, mülkünde yücedir, dilediğini yapar, dilediği hükmü verir. O'nun verdiği hükümler belirli bir asır ve zaman ile sınırlı değildir. Kıyamete kadar geçerlidir.

Hazret-i Allah Kelâm-ı kadim'inde cennetine koyacağını vaad ettiği, râzı ve hoşnut olduğu bu âli yolu şöyle tarif buyuruyor:

"Onlar o kimselerdir ki, Allah imanı kalplerine yazmış ve onları kendinden bir ruh ile desteklemiştir." (Mücâdele: 22)

Onlar dünyada Hazret-i Allah'a ve Resulullah'a iman etmişlerdir, bu onlara Allah-u Teâlâ'nın bir ihsanıdır.

Zira onları bu dünyada lütuf olarak kuds-i ruhu ile desteklemiştir. ahirette ise onları cennet ve cemâlullah ile müjdeliyor:

"Onları içlerinden ırmaklar akan cennetlere sokacak, orada ebedî kalacaklardır. Allah onlardan râzı olmuş, onlar da Allah'tan hoşnut olmuşlardır." (Mücâdele: 22)

Binaenaleyh Allah-u Teâlâ'nın râzı olduğu, hoşnut olduğu onlardır. Onlar da Hazret-i Allah'tan hoşnut oldular. Bütün iyiliklerin O'ndan geldiğini, bütün kötülüklerin, nefis ve şeytandan geldiğini bilirler. Allah'a gönülden teslimdiler. Neyi taksim ve takdir buyurmuşsa râzı ve hoşnut oldular.

•

Allah-u Teâlâ Kur'an-ı kerim'inde kendi dinini, kendi dosdoğru yolunu ilân etmiş, kurtuluşun ancak ve ancak burada olduğunu Âyet-i kerime'sinde ferman buyurmuştur:

"İşte onlar Allah'ın hizbi (partisi)dir. İyi bilin ki kurtuluşa ulaşacak olanlar Allah'ın hizbi (partisi)dir." (Mücâdele: 22)

Allah yolunda olanların, sırat-ı müstakim üzere gidenlerin, ilâhi hükümlere göre hayatını düzenleyenlerin, Allah-u Teâlâ'nın ve Resulullah Aleyhisselâm'ın emir ve nehiyelerine gönülden teslim olanların, fisebilillâh malı ve canı ile cihad edenlerin, din-i İslâm'a yardım edenlerin yoludur.

"İman edip de imanlarına herhangi bir zulüm bulaştırmayanlar var ya, işte emniyet onlarındır ve doğru yolu bulanlar da onlardır." (En'âm: 82)

Allah-u Teâlâ'nın râzı ve hoşnut olduğu, hıfz-u himayesine ve tasarruf-u ilâhi'sine aldığı, inayetine ve desteğine mazhar ettiği, dünya saâdetine ve ahiret selâmetine lütfu ile dahil ettiği budur. Allah-u Teâlâ'nın vaad-i Sübhâni'sine nâil olanlar işte bunlardır.

"İşte onlar Rabb'lerinin yolunda olanlardır. İşte onlar saâdete erenlerdir." (Bakara: 5)

Her türlü korkudan, ahiret sorumluluğundan emin olanlar onlardan başkası değildir.

"Kim Allah'a sımsıkı sarılırsa, muhakkak ki o doğru bir yola iletilmiştir." (Âl-i imrân: 101)

Hidayete ermiş, saâdet ve selâmete kavuşmuş, dalâletten kurtulmuş olur. Artık hangi akli başında olan bir insan bu yolu aramak istemez?

"Ben sizin sadece Rabb'ine doğru bir yol tutmak isteyen kimseler olmanızı istiyorum." (Furkan: 57)

Yol ve gidiş olarak sizin bu şekilde hareket etmenizi istiyorum Hakk'ı bulasınız, hakikata eresiniz diye.

"Yolun doğrusunu göstermek Allah'a âittir. Yolun eğri olanı da vardır. Allah dileyseydi hepinizi hidayete erdirirdi." (Nahl: 9)

Allah-u Teâlâ insanı yaratmış, ona cüz'i bir irade vererek bu imtihan sahnesine koymuştur. Kendisine varan yolu da peygamberler göndererek, kitaplar salarak göstermiştir.

Nitekim Allah-u Teâlâ Âyet-i kerime'sinde şöyle buyurmaktadır:

"O, hanginizin daha güzel amel işleyeceğinizi imtihan etmek için ölümü ve hayatı yaratandır." (Mülk: 2)

İradesini doğruya ve iyiye kullananlar doğru yola erişirler, sırat-ı müstakim dâiresine girerler; iradesini kötüye kullananlar şeytanın yolunda kalırlar.

Diğer Âyet-i kerime'lerde şöyle buyurulmaktadır:

"Biz ona hidayet yolunu gösterdik. İster şükredici olsun, isterse nankör olsun." (İnsan: 3)

"Biz ona iki göz, bir dil ve iki dudak vermedik mi? Biz ona (doğru ve eğri olmak üzere) iki de yol göstermedik mi?" (Beled: 8-9-10)

.

Allah-u Teâlâ Âyet-i kerime'sinde şöyle buyurmaktadır:

"Kim Allah'ı, O'nun Peygamber'ini ve müminleri dost edinirse, bilsin ki galip gelecek olanlar Allah'ın hizbi (partisi)dir." (Mâide: 56)

Asıl velâyet, asıl dostluk Allah-u Teâlâ'nın dostluğudur, diğerlerinin üstünlüğü görünüşte veya geçicidir.

"Allah imân edenlere hem dünyada hem de ahirette o sabit söz üzerinde daima sebat ihsan eder. Allah zâlimleri saptırır. Allah dilediğini yapar." (İbrahim: 27)

O dilediğini yapar, yaptığından sorumlu olmaz. İnsanlar ise yaptıklarından sorumludurlar.

"Hidayet verici ve yardımcı olarak Rabb'in yeter!" (Furkan: 31)

Nitekim bu ilâhi vaad yerini bulmuş, tarih boyunca daima galip ve muzaffer olmuşlardır.

"İşte Rabb'lerinden bağışlamalar ve rahmet hep onlarıdır, yalnızca onlar doğru yolu bulmuşlardır." (Bakara: 157)

Dinin esası işte budur. Allah-u Teâlâ bu kimselerin hidayete erdirildiklerine, doğru yolda olduklarına şahadet etmektedir.

"Hidayeti kabul edenlere gelince, Allah onların hidayetini artırmış ve onlara takvâ yollarını ilham etmiştir." (Muhammed: 17)

Dünya saâdetine, ahiret selâmetine erişenler bunlardır.

"İşte hidayet üzere bulunanlardan olmaları umulanlar bunlardır." (Tevbe: 18)

Onlar bunu ilâhî bir lütuf olarak kabul ederler. Her lütuf O'nun, her lütuf O'ndandır.

"Senin Rabb'in kendi yolundan sapanı en iyi bilendir. Hidayete ermiş olanları da en iyi bilen O'dur." (En'âm: 117)

Onları yolunda bulundurur, o yolda yürütür, her türlü tehlikelerden muhafaza eder.

"Şüphesiz ki bu bir öğüttür. Artık dileyen Rabb'ine varan bir yol tutar." (İnsan: 29)

Her kim Rabb'ine doğru varmak, O'nun rahmetine erip gayesine ulaşmak isterse, O'na götürecektir bir dönüş yolu, sonunda o gayeye erdirecek bir başvuru makamı edinmelidir.

Herkes iradesini sarfettiği cihete muvaffak ve müyesser olur. Yani hidayet ve dalâlette haline uygun bir yol tutar. Böylece de hidayet yolunda yürüyenler mükâfatlarına nail oldukları gibi, dalâlet yollarına gidenler de lâıyk oldukları cezalara kavuşurlar. Herkesin amelinin karşılığı verilecektir.

Âyet-i kerime'de şöyle buyruluyor:

"De ki: Herkes kendi yaratılışına göre iş yapar. Rabb'iniz kimin en doğru yolda olduğunu daha iyi bilir." (İsrâ: 84)

Burada herkesin takip ettiği yol ve işlediği amel neticesi, ceza ve mükâfatla karşılaşacağı hatırlatılarak insanların hidayet yoluna yönelmeleri için öğüt verilmektedir.

"Şüphesiz ki: 'Rabb'imiz Allah'tır.' deyip, sonra da dosdoğru olanlara korku yoktur ve onlar mahzun da olmayacaklardır." (Ahkâf: 13)

Zira onlar içinde ebedî kalmak üzere girdikleri cennet halkıdır. Dünyada iken iman nuru ile münevver olmanın, istikametten ayrılmamanın mükâfatını yaşamaktadırlar.

"De ki: Herkes beklemektedir, siz de bekleyin. Doğrusu düz yolun sahipleri kimdir, doğru yolda olan kimdir, yakında bileceksiniz!" (Tâhâ: 135)

Sapıklığa düşmemiş, Hakk ve hakikate sarılmış, selâmete ermiş olanların kimler olduğu yakında meydana çıkacaktır.

Allah-u Teâlâ Hâtem-ül Enbiyâ olan rahmet peygamberine, insanlara şöyle ferman buyurmasını emretmektedir:

"Resul'üm! De ki: İşte benim yolum budur. Ben Allah'a davet ediyorum. Ben ve bana tâbi olanlar basiret üzerindeyiz. Allah'ı noksan sıfatlardan tenzih ederim. Ben müşriklerden değilim." (Yusuf: 108)

Fırka-i Nâciye'nin Saâdeti, Yetmiş İki Fırkanın Âkıbeti:

Resul-i Ekrem -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz bir Hadis-i şeriflerinde şöyle buyurmuşlardır:

"Ümmetim benden sonra yetmiş üç fırkaya ayrılacak, bir fırka müstesna, diğerleri hep ateştedir.

– *Onlar kimlerdir Yâ Resulellah?*

Benim ve Ashâb'ımın yolunda olanlardır." (Ebu Dâvud)

Bu bir fırka Resulullah Aleyhisselâm tarafından **"Fırka-i Nâciye"** yani **"Kurtulmuş Fırka"** lâkabıyla müşerref kılınmıştır. Bu kalpleri diri hakikat erleri, Resulullah Aleyhisselâm'ın, Ashâb-ı kiram'ın, Selef-i salihîn'in yolundan yürümüşler, sırat-ı müstakimden bir an bile ayrılmamışlardır. Bugüne kadar da bu âlî himmetleriyle Hakk yolunun sâliklerini bid'atçıların, ehl-i dalâletin iğvâ ve saptırmalarından korumuşlardır.

Allah-u Teâlâ onların doğruluğunu bizzat kendisi rahmetiyle müminlere göstermiş, müminler de bu büyüklerden istifade etmişler, feyz almışlardır.

Allah-u Teâlâ bu Nur sahipleri vekillere öyle büyük lütuflarda bulunmuş ki; onları zâtına çekmiş, onlara her şeyin en güzelini vermiş, onları takvânın en yüksek derecesine yükseltmiş, gönüllerini mârifet nurlarıyla nurlandırmıştır.

Onlar da Allah-u Teâlâ'ya gönülden bağlanmışlar, hükmü Hakk'tan beklemişler, daima ilticâ hâlinde olmuşlar, fazl-ı ilâhî'ye ve feyz-i samedânî'ye bağlılık halinde bulunmuşlardır.

Allah-u Teâlâ'nın tevfiği, onların refikidir. Tefrika ve çekişmelerden, muhalefet ve ihtilâflardan kurtuldukları için bütün mahlûkata şefkat ve merhamet nazarıyla bakarlar.

Onların ilmi mükâşefât ve müşâhedât ilmidir, ilâhî ilhama dayanan bir ilimdir. Naklî ve aklî delillerle teyid olunmuştur. Onların hâl ve ahvallerini, ilim ve irfanlarını kelime ve kalıplara sığdırmak mümkün değildir.

Onlar gerçekten Allah yolunu bulan kimselerdir. Gidişleri, gidişlerin en güzelidir. Gittikleri yol, yolların en doğrusu, ahlâkları ahlâkların en temizidir.

Niçin? Çünkü onlar Habibullah -sallallahu aleyhi ve sellem-in ahlâkı ile ahlâklanmışlar, tabiatıyla tabiatlanmışlar, onun boyası ile boyanmışlardır.

Onlara düşmanlık eden veya haklarında suizan besleyen kimse, farkına bile varmadan helâk olur. Çünkü onların üzerine titreyen bir Allah-u Zülcelâl vardır. Onlar Hakk'ın yardımına ve desteğine mazhardırlar.

Âyet-i kerime'de şöyle buyurulmaktadır:

"Onlar o kimselerdir ki, Allah imanı kalplerine yazmış ve onları kendinden bir ruh ile desteklemiştir." (Mücâdele: 22)

Onlar Allah-u Teâlâ'nın bütün emir ve nehiyelerine dikkat ederler.

"Emrolunduğun gibi dosdoğru ol!" (Hûd: 112)

Âyet-i kerime'si mucibince emir doğrultusunda istikamette yürürler. Beşeriyete güzel birer numune olurlar. Nasipdar olanlar onlardan numune alır, Hakk'ı ve hakikati bilir ve bulur.

Bu fırka yok denecek kadar azdır, fakat gerçek müslümanlar da bunlardır.

•

Allah-u Teâlâ Âyet-i kerime'lerinde şöyle buyurmaktadır:

"Rabb'in dileyseydi insanları tek bir ümmet yapardı, fakat onlar hâlâ ayrıktadırlar.

ANCAK RABB'İNİN RAHMETİNE NÂİL OLANLAR MÜSTESNÂDİR. (ONLAR BU İHTİLÂFIN DIŞINDA KALMIŞLARDIR.)" (Hûd: 118-119)

Allah-u Teâlâ kime rahmet etmişse, ihtilâfa tefrikaya düşmemişlerdir.

Âyet-i kerime'nin devamında ise şöyle buyuruluyor:

"ESASEN ONLARI BUNUN İÇİN (RAHMET ETMEK İÇİN) YARATMIŞTIR.

Rabb'inin: 'Andolsun ki ben cehennemi cinlerle ve insanlarla dolduracağım!' sözü tamamen yerine gelmiştir." (Hûd: 119)

Onlar Allah ve Resul'üne dâvet ederler. Gönüllere Allah ve Resul'ünün muhabbetini sokmaya gayret ederler. İnsanları arındırıp rızâ yolunda birleştirmeye çalışırlar.

Resul-i Ekrem -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz bir Hadis-i şerif'lerinde bu bir tâifeye işaret etmiş ve şöyle buyurmuştur:

"Ümmetimden bir tâife, kıyamet kopuncaya kadar Allah'ın yardımı ile muzaffer olmakta devam edecek, muhalefette bulunanlar onlara zarar veremeyecektir." (Tirmizî)

Ümmet-i Muhammed'in yetmiş üç fırkaya ayrılacağını beyan eden Hadis-i şerif mucibince, kurtulan o bir fırkanın içinde de Allah-u Teâlâ'nın vazifedar kıldığı kimseler vardır.

Gerçek vazifedarlar her zaman için mevcuttur ve fakat fesad zamanında tamamen belli olacaktır.

Eskiden âlim çoktu. Her biri vazifesini yapıyordu. Şimdi ise gerçek âlim yok oldu. Hakikati söyleyen ise pek azdır.

Allah ve Resul'ünün yolundan gidenlere cennet vardır.

Âyet-i kerime'lerde şöyle buyurulmaktadır:

"Resul'üm! İman edip sâlih ameller işleyenleri, altlarından ırmaklar akan cennetlerle müjdele." (Bakara: 25)

"İman edip de sâlih ameller işleyenler ise cennet halkıdır. Onlar orada ebedî kalacaklardır."
(Bakara: 82)

Hak ve hakikati tatbik edip, âmel-i salih ile hakikate çağırın iman erlerinin mükâfatı ebedî bir hayatın, ebedî güzelliğe dönüşmesidir.

•

Şeytan ilâhî rahmetten tardolunca, Allah-u Teâlâ'dan kıyamete kadar kendisine mühlet verilmesini istemiş ve zannına göre şöyle demişti:

"Eğer kıyamet gününe kadar beni ertelersen, yemin ederim ki pek azı dışında onun neslini kendime bağlayacağım." dedi. (İsrâ: 62)

Zâtına isyan edenlere cezâlarını hemen vermeyen, hiçbir yaratığın herhangi bir dilek ve duâsını toptan reddetmek şânından olmayan Allah-u Teâlâ da dilediği bir hikmete binaen; muhalefet edilemeyen, karşı gelinemeyen meşiyeti ile onun bu isteğini kabul etti.

"Sen mühlet verilenlersin." buyurdu. (A'râf: 15)

Şeytan dileğinin kabul edildiğini gördükten sonra, insanları nasıl yoldan çıkaracağını itiraf ederek şöyle dedi:

"Öyle ise beni azdırdığın için andolsun ki, ben de onları saptırmak için, senin doğru yolun üzerinde tuzak kuracağım." (A'râf: 16)

"Ve sen onların çoklarını şükredenlerden bulamayacaksın." (A'râf: 17)

Bu sözlerini kendi zannına göre söylemiş ve isabet de etmiştir.

Nitekim bir Âyet-i kerime'de şöyle buyurulmaktadır:

"Andolsun ki İblis onların aleyhindeki zannını gerçekleştirdi."

Müminlerden bir fırka hariç olmak üzere hepsi ona uydular." (Sebe: 20)

Bu uymaları şeytanın gücünden değil, imansızlıklarındandır.

Sayıları az da olsa sapıklığa karşı çıkan, şeytana ve nefsin arzularına muhalefet eden bir zümre her zaman için mevcuttur.

Sapıklığı tercih edenlerin dışında şeytanın hiç kimseyi yoldan çıkaramayacağına dâir Allah-u Teâlâ Âyet-i kerime'lerinde şöyle buyurmaktadır:

"Bana varan doğru yol işte budur. Benim hâlis kullarım üzerinde senin bir nüfuzun olamaz."

Ancak sana uyan azgınlar bunun dışındadır." (Hicr: 41-42)

Bu Âyet-i kerime'lerden açıkça anlaşılıyor ki, Cenâb-ı Fahr-i Kâinat -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz'in cehennemlik olduklarını haber verdiği bu **"Yetmiş İki Fırka"** şeytanın hizmetindedirler.

Bu yetmiş iki fırkanın birine sapanların felâketlerini ve cehennemdeki azaplarını görüyoruz. O bir fırkanın da saâdet ve selâmetlerini görüyoruz. Bu ilâhî hükümleri görmüş oluyoruz.

Kimi o bir fırkayı seçer, selâmete erer. Kimi o yetmiş iki fırkadan birini seçer felâkete düşer.

Âyet-i kerime'lerde şöyle buyurulmaktadır:

"Küfre varıp âyetlerimizi yalanlayanlar ise, cehennem ehlidirler. Onlar o ateşte ebedî kalacaklardır." (Bakara: 39)

"Kötülük işleyip suçu kendisini kuşatmış olan kimseler, işte bunlar cehennemliklerdir. Onlar orada ebedî kalacaklardır." (Bakara: 81)

Kendilerine hak ve hakikat hatırlatıldığı, kötülük yerine iyiliğe, doğruluğa, sâlih amellere çağrıldığı halde, nefsin galebe çalması sonucu ebedî hayatını mahvedenlere de cehennem vardır.

Allah-u Teâlâ'nın İndirdiğinden Hoşnut Olanlar:

Kalplerine iman yerleşmiş olan hakiki müminlerdir ki, ancak onlar Allah-u Teâlâ'nın âyetlerini tasdik ederler.

Âyet-i kerime'lerde şöyle buyurulmaktadır:

"Bizim âyetlerimize ancak o kimseler inanır ki, onlar kendilerine hatırlatıldığı zaman derhâl secdeye kapanırlar. Büyüklük taslamadan Rabb'lerini hamd ile tesbih ederler." (Secde: 15)

Kendi ibadet ve taatlerini de ihlâs ve sadâkatle yaparak, bundan dolayı gurura kapılmazlar.

"Ve kendilerine Rabb'lerinin âyetleri hatırlatıldığı zaman, onlara karşı sağır ve kör davranmazlar." (Furkan: 73)

Âyet-i kerime'ler ve onlardaki derin mânâlar onları derinden etkileyerek harekete geçirir. Kendilerine emredileni yaparlar, nehyedilenden kaçınırlar.

"Kendilerine Allah'ın âyetleri okunduğu zaman, bu onların imanlarını artırır." (Enfâl: 2)

Bilgi ve ibadet delilleri arttıkça, iman da taklitten çıkıp tahkik özelliği kazanmaya başlar.

"Rabb'lerinden korkanların bu Kitap'tan derileri ürperir." (Zümer: 23)

Çünkü Kur'an-ı kerim Allah-u Teâlâ'nın azap ve ikabından haber vermektedir. Rabb'lerinin rızâsından mahrum olmaktan ve azabından korktukları, Kelâm-ı kadim'ine saygı gösterdikleri için müminleri bir korku sarar ve kendilerini bir ürperme alır.

"Sonra hem derileri, hem de kalpleri Allah'ın zikrine yumuşar ve yatıştır." (Zümer: 23)

Hemen Hazret-i Allah'ı hatırlarlar, boyun bükerek, zikirle fikirle meşgul olurlar ve bu suretle nurlanırlar, hayatlarına nizam ve intizam vermeye çalışırlar.

"Bu kitap, Allah'ın hidayet rehberidir. Dilediğini onunla doğru yola iletir. Allah kimi saptırırsa artık ona yol gösteren bulunmaz." (Zümer: 23)

O halde Allah-u Teâlâ'nın hidayetini dilediği kimsenin alâmeti Âyet-i kerime'leri kendisine okunduğu zaman derisinin ürpermesi, sonra da yumuşamasıdır.

"De ki: 'Onu Ruh'ül-kudüs (Cebrâil)' Rabb'inden sana hak olarak indirdi ki, iman edenlere sebat versin, müslümanlar için bir hidayet ve müjde olsun." (Nahl: 102)

Çünkü müminler gönülden Allah-u Teâlâ'ya bağlıdırlar. Bu Kitab-ı kerim'in O'nun katından geldiğini yalnız onlar anlarlar, bu hususta hiçbir şüphe taşımazlar.

Kur'an-ı kerim bir taraftan müminlere sebat verirken, diğer taraftan da onları doğru yola iletmekte ve müjdelere vermektedir.

Münevver Bir Yol ve Evliyâullah:

Allah-u Teâlâ Âyet-i kerime'sinde:

"Sizden her biriniz için bir şeriat ve bir yol tayin ettik." buyurmaktadır. (Mâide: 48)

Âyet-i kerime'de geçen **"Minhâc"**ın mânâsı **"Münevver bir yol"** demektir.

"Minhac" kelimesinden kastedilen münevver yol **"Şeriatın güzelliklerinin bütünü"** olduğuna göre, şeriat yolun başı, tasavvuf da devamıdır.

Bu münevver yol sebebiyle yüzbinlerce evliyâullah yetişti, Hakk'a vâsıl oldular ve Âyet-i kerime'lerdeki bu lütf-u ihsana ve iltifât-ı ilâhîye nâil oldular.

Veli; dost, sevgili, ermiş gibi mânâlara gelir. **"Evliyâullah"** Allah-u Teâlâ'ya dost olanlardır.

Velâyet ise; Allah-u Teâlâ'nın kulunu, kulun Mevlâ'sını dost edinmesi, Hâlik ile mahlûk arasındaki karşılıklı sevgi ve dostluk demektir. Kulun Hakk'ta fâni olup O'nunla bekâ bulmasından ibarettir.

Âyet-i kerime'de şöyle buyurulmaktadır:

"Allah müminlerin dostudur." (Âl-i imrân: 68)

Allah-u Teâlâ'nın kuluna yakınlığı dünyada ona lütfedeceği mârifeti ile, ahirette de rıdvan ile vukua gelir. İlim ve kudretiyle yakınlığı bütün insanlara şâmindir, ünsiyeti ile yakınlığı ise velilere hastır.

Saîd bin Cübeyr -radiyallahu anh-den rivayet edildiğine göre Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz'e evliyâullahın kimler olduğu sorulduğunda şöyle buyurmuştur:

"Onlar öyle kimselerdir ki görüldüklerinde Allah zikrolunur, onları gören Allah'ı hatırlar."
(Câmiüs-sağîr)

Bu Hadis-i şerif'e göre Allah dostlarının sîret ve halleri Allah-u Teâlâ'yı akla getirir. Çünkü onlarda edep, hayâ, huzur, huşu ve tevâzu alâmetleri dikkati çeker.

"Yüzlerinde secde izinden nişanları vardır." (Fetih: 29)

Âyet-i kerime'si bu hususa işaret eder.

Onlarla bulunan, sohbetlerinden istifade eden, öğüt ve irşadları istikametinde Allah-u Teâlâ'ya kulluk vazifelerini ifâya çalışan kimseler, bu Hadis-i şerif'in sırrını onlarda açıkça görürler.

Amr bin Cemuh -radiyallahu anh-den rivayet edilen bir Hadis-i kudsi'de ise Allah-u Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

"Kullarımdan benim velilerim ve halkımdan sevdiğim o kimselerdir ki, benim zikrimle zikrolunur ve zikirleri ile ben zikrolunurum." (Râmuz el-Ehâdis)

Yüz yirmi dört bin peygambere mukabil her asırda yüz yirmi dört bin veli bulunur.

Allah-u Teâlâ veli kulları hakkında Âyet-i kerime'sinde şöyle buyurmaktadır:

"İyi bilin ki, Allah'ın veli kulları için hiçbir korku yoktur, onlar mahzun da olmayacaklar." (Yunus: 62)

Allah korkusu her korkuyu silmiş olduğu için başka korku kalmamıştır. İlerisi daha güzel olduğu için de geçmiş ile ilgili hüznün yoktur, müjdeler vardır.

Onlar Allah-u Teâlâ'nın dostluğunu kazanmıştır, dost olarak yalnız O'nu bilirler, dünyaya iltifat etmezler, ahirete rağbet etmezler. Allah-u Teâlâ da sevdiğinden ötürü onları korkutmaz, onları mahzun bırakmaz, onları üzmez.

Çünkü onlar dünyada Allah-u Teâlâ'dan korktular ve ahkâm-ı ilâhî mucibince iş ve harekette bulundular.

"Onlar iman edip takvâya ermiş olanlardır." (Yunus: 63)

Velâyet nurları üzerlerine akseder durur. Tam bir iman ile ilâhî emirleri ve hükümleri ifâya devam ederler. Her türlü haram ve şüpheli şeylerden sakınırlar.

Kemâl-i iman ile iman ettikleri gibi, bütün ilâhî emirleri ve hükümleri kabul ve tasdik ettiler. Allah'tan başka bir şey de sevmediler.

"Dünya hayatında da âhirette de onlar için müjdeler vardır." (Yunus: 64)

Bu da onların hususiyetleridir. Allah-u Teâlâ'nın kendilerine karşılık olarak teveccühü ve ikramıdır. Dünyada da müjdelenmişlerdir, ahirette de müjdelenmişlerdir.

Dünyadaki müjde Allah-u Teâlâ'nın dostluğu ve onlara olan teveccühüdür. Bundan daha büyük müjde olur mu?

Onlar ahirette de O'nunla olacaklardır.

Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz Hadis-i şerif'lerinde;

"Cennetliklerin Allah katında en kıymetli olanları, Vech-i ilâhî'ye sabah ve akşam nazar ederler." buyurmuşlardır. (Tirmizî: 2556)

Daha sonra şu Âyet-i kerime'leri okumuşlardır:

"Nice yüzler vardır ki o gün ışı ışı parlar, Rabb'lerine bakarlar." (Kiyâmet: 22-23)

Bunlar mukarreblerdir ve Adn cennetinin ehlidirler.

"Allah'ın verdiği sözlerde aslâ değişme yoktur." (Yunus: 64)

Verdiği söz mutlaka yerine gelir.

"Bu en büyük saâdetin tâ kendisidir." (Yunus: 64)

Evliyâullahın dünyada ve âhirette müjdelenmiş olmaları öyle bir ihsan-ı ilâhîdir ki, bunun fevkinde bir nimet tasavvur edilemez.

Çünkü onlar peygamberlerle, siddıklarla, şehidlerle, sâlihlerle beraber bulunurlar. En büyük saâdet ise; Allah-u Teâlâ'nın cemâl-i bâkemâli ile müşerref olurlar. İşte bundan daha büyük saâdet olamaz.

Allah-u Teâlâ onları zâtına yaklaştırmış, Hakk'a tekarrüb etmişler, O'nun dostluğunu ve hoşnutluğunu kazanmışlar, muhsinler vasfını almışlardır.

Âyet-i kerime'sinde buyurur ki:

"Allah o kimselerle beraberdir ki, onlar takvâ sahibidirler ve onlar öyle kimselerdir ki muhsinler vasfını almışlardır." (Nahl: 128)

Bu gibi kimselerin gerçek velisi Allah-u Teâlâ'dır. Bu, hususi bir beraberliğin ifadesidir.

"Allah dilediği kulunu Zât'ına seçer." (Şûrâ: 13)

Bir Hadis-i şerifte Allah-u Teâlâ'nın bu kullarını şöyle beyan ettiği haber verilmektedir:

"Allah-u Teâlâ ve melekleri, semâvât ehli, deliğindeki karıncaya, denizdeki balıklara varıncaya kadar arz ehli, insanlara hayrı öğretene mağfiret duâsında bulunurlar." (Tirmizî)

Bu Hadis-i şerif'e şöyle bir dikkat edin. Allah-u Teâlâ; meleklerine, bütün semâvât ehline, deliğindeki karıncaya, denizdeki balıklara varıncaya kadar bütün arz ehline bunları duyurmuştur. Fakat insan onlardan ne kadar gafil? İşte Hadis-i şerif! Her şey onu tanır ve onun için mağfiret duâsında bulunurlar.

Allah-u Teâlâ onları sevdiğinden ötürü **"Ebrar"** haline koymuş ve bir Hadis-i kudsî'de şöyle buyurmuştur:

"Muhakkak ki Ebrar'ın benimle mülâki olmaya iştiaqları çoğalmıştır. Halbuki benim onlarla mülâki olmaya iştiaqım daha kuvvetlidir."

Tasavvur buyurun Allah-u Teâlâ'nın onların üzerinde ne kadar sevgisi var.

Bunun temsilini arz edelim:

Gurbette bulunan bir oğul annesine kavuşmayı ister, amma annesi oğluna kavuşmayı daha çok ister.

Allah-u Teâlâ diğer bir Hadis-i kudsî'de şöyle buyurmaktadır:

"Velilerimden birisine düşmanlık eden kimseye ben harp ilân ederim."

Kulumu bana en çok yaklaştıran şey, farz kıldığım ibâdetleri yapmasıdır. Nâfile ibadetlerle de bana o kadar yaklaşır ki, nihayet ben o kulumu severim.

Sevince de artık onun duyan kulağı olurum, o benimle işitir.

Gören gözü olurum, o benimle görür.

Eli olurum, o benimle dokunur.

Ayağı olurum, o benimle yürür.

(Kalbi olurum, o benimle anlar. Söyleyen dili olurum, o benimle konuşur.)

Ne dilerse onu yerine getiririm.

Herhangi bir şeyden bana sığırsa ben onu muhafaza ederim." (Buhârî. Tecrid-i sarîh: 2042)

Onlar Allah-u Teâlâ'nın has kulları olduğu için: **"Bu benimdir, ona dokunmayın, ona dokunursanız bana dokunmuş olursunuz."** buyuruyor.

Allah-u Teâlâ onları muhafaza eder, onları kendi hallerine bırakmaz.

Abdullah bin Ebi'l-Ced'a -radiyallahu anh-den rivayet edildiğine göre şöyle söylemiştir:

"Ben Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem-i şöyle buyururken işittim:

"Andolsun ki, ümmetinden bir kimsenin şefaatiyle Temimoğulları'ndan daha çok kimse cennete girecektir."

Ashâb-ı kiram:

"Senden başka bir kimsenin mi yâ Resulellah?" dediler.

"Benden başka bir kimse!" buyurdu." (Tirmizî - İbn-i Mâce: 1443, 1444)

Sıdk-ı sefâ, zevk-i vefâ, dünya ve ahiretten tecrid ile tâlib-i Mevlâ bunlardır.

Mânevi ve rûhânî feyizlerle kalbinin diriltilmesini arzu edenler, kalplerini evliyâullahın rûhâniyetinin teveccühüne arzmelidirler.

.

Enes bin Mâlik -radiyallahu anh-den rivayet edildiğine göre Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem-Efendimiz bu gibi kimseler hakkında bir Hadis-i şeriflerinde şöyle buyurmaktadır:

"Allah'ın kullarından öylesi vardır ki, şöyle olacak diye yemin etse muhakkak Allah onun yeminini yerine getirir." (Buhârî. Tecrid-i sarîh: 1186)

Allah-u Teâlâ'nın bu has kulları her zaman için mevcuttur.

Farz-ı muhal ki iki arkadaşın var. Birisi gayet sâdık bir dost, hiçbir zaman arkadaşlığından inhiraf etmiyor. Böyle arkadaşlara; *"Ne kadar sâdık!"* denir.

Bir arkadaş böyle olursa, ya bir kul mahlûk olduğu halde Hâlik'ine sadâkatini ibraz ederse durumu ne olur? Allah-u Teâlâ: *"Bu benim sâdık kulumdur."* der, onun her işini halleder.

"Sâlihlerin işlerini O görür." (A'râf: 196)

Âyet-i kerime'si onlara mahsustur, artık onun işini O görür.

Onlar O'nu bilirler, O'ndan gayrısını bilmezler.

Onlar;

"Sizin için Allah'tan başka ne bir dost ne de bir yardımcı vardır." (Bakara: 107)

Âyet-i kerime'sine gönülden inanmışlardır.

"Allah dilediğini yardımı ile destekler." (Âl-i imrân: 13)

İşte bunlar Allah-u Teâlâ'nın tuttuğu, lütfu ile desteklediği kullarıdır.

"Lütuf ancak Allah'ın elindedir. Onu ancak dilediği kimselere verir. Allah büyük lütuf sahibidir."
(Hadîd: 29)

Böyle mümtaz kullarını dilediği kemâlâta nâil, ulvî makamlara vâsıl buyurur.

"Hamd olsun Allah'a, selâm olsun O'nun beğenip seçtiği kullarına." (Neml: 59)

Evliyâullah Sevgisi:

Allah-u Teâlâ'nın veli kullarının cümlesine hürmet edip sevgi beslemelidir. Zira onlar Hakk'ın sevdiği ve muhabbet için seçtiği kullarıdır.

Âyet-i kerime'sinde buyurur ki:

"Biz kimi dilersek onu derece derece yükseltiriz." (En'âm: 83)

İşte bunlar bu derecelere yükselttiği kullardır. Gerçek bahtiyar insan bunlardır.

Bir Âyet-i kerime'de şöyle buyurulmaktadır:

"Bize kendi katından bir veli ver, bize kendi katından bir yardımcı ver." (Nisâ: 75)

Bazı zevât-ı kiram bu Âyet-i kerime'yi:

"Bize senden sana gitmemizi gösterecek, bize kılavuzluk edecek bir veli ver." şeklinde mânâlandırmışlardır.

Duâlarında Resul-i Ekrem -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz'in:

"Ey Allah'ım! Bana kendi sevgini, seni sevenlerin sevgisini ve beni sana yaklaştıracak olanların sevgisini nasip eyle." (Tirmizî)

Buyurmaları, bu sevginin çok mühim olduğunu ifade etmektedir.

Allah-u Teâlâ bir kulu hayra yöneltirse, o hep iyileri sever. Bu, hukuk-u peygamberiye gereğidir. Hakk'ın dostlarını sevmek ve onların sevgisini kazanmak büyük bir nimet, dünya ve ahiret sermayesidir. Onlara Allah için gönülden bağlı olanlar, ahirette de onlarla beraberdirler. Onların gönüllerine girenler onlara ilhak olurlar.

Şeyh Es'ad Efendi -kuddise sirruh- Hazretleri:

"Sâdât-ı kiram ve Pirân-ı izam Efendilerimiz hakkında besleyebildiğim cüz'i bir muhabbetten başka bir sermayem yoktur." buyurmuşlardır. (31. Mektup)

Yusuf Aleyhisselâm'ın bir peygamber olduğu halde:

"Ey göklerin ve yerin yaratıcısı! Dünyada da ahirette de benim yârim yardımcım sensin. Müslüman olarak canımı al ve beni sâlihler zümresine kat." (Yusuf: 101)

Diye duâ ettiğini Allah-u Teâlâ Âyet-i kerime'sinde haber veriyor.

O, bu dilek ile ahirete intikal etmiştir. Gerçekten Allah'a gönülden bağlı olanların can atacakları arzu ve gaye işte bu sondur.

Evliyâullah'a yakın olan, feyz ve berekete nâil olur. Bir istekte bulunurken, bu gibi zevât-ı kiramın yüzü suyu hürmetine istemek çok faydalı olduğu gibi, onları vasıta yaparak Allah-u Teâlâ'ya sığınmak da çok mühimdir.

Suçlu bir çocuğun, kabahati anında babasının çok sevdiği bir dostuna sığınması ve kendisini affettirmesi gibidir.

Âyet-i kerime'sinde buyurur ki:

"Eğer onlar kendilerine zulmettikleri vakit, sana gelip de Allah'tan tevbe olarak günahlarının bağışlanmasını isteselerdi, sen Peygamber de kendileri için af isteyiverseydin, elbette Allah'ı affedici ve merhametli bulurlardı." (Nisâ: 64)

Rabbânîler:

Bir ilim vardır ki buna mârifetullah ilmi denir. Kitap satırları arasında bulunmayan, ancak Allah-u Teâlâ'ya yakın olanların sadırlarında, kalplerinin derinliklerinde gizli bulunan ilim marifetullah ilmidir.

"Rabb'im bana öğretti." (Yusuf: 37)

Âyet-i kerime'sinde buyurulduğu üzere Allah-u Teâlâ'nın takvâ ve taat sahiplerinin kalbine nurunu akıtması ile Marifetullah ilmi husule gelir.

Marifet, bütün varlıkların muhiti olan Allah-u Teâlâ'yı tanımaktır. Zira O'ndan başka ve O'nun fevkinde başka bir şey yoktur.

Allah-u Teâlâ'nın kullarına imandan sonra en büyük ihsanı iki şeydir; biri mârifetullah, diğeri muhabbetullah.

Muhabbetullah Allah sevgisidir. O Allah'tan gayri bütün sevgileri yakan bir ateştir. Ruhun zaferi ve sevinç kaynağıdır.

Mârifetullah ise muhabbetullah'tan daha hassas bir makamdır.

Bu incelik ve hassaslık nereden geliyor? **"Muhabbetullah"**ta sen varsın ki muhabbet ediyorsun. **"Mârifetullah"**ta ise O var, sen yoksun. Ne sen kaldın ne de muhabbetin kaldı.

Bu hususta bazı zâtlar tarafından birçok izahlar yapılmışsa da, fakirin kanaatı Hakk'ta hiç olmaktır.

İnsanı diğer varlıklardan ayıran ve onu Allah'ın halifesi yapan en büyük özelliği, Allah-u Teâlâ'nın ona bahşettiği akıl ve onun semeresi olan ilim-irfan sahibi oluşudur.

"Ve Allah Âdem'e bütün isimleri öğretti." (Bakara: 31)

Âyet-i kerime'sinde beyan buyurulduğuna göre, Allah-u Teâlâ ona eşyanın isimlerini, mahiyetlerini ve hususiyetlerini bir bir öğretti.

Bu makam Allah-u Teâlâ'nın Âdem Aleyhisselâm'a her şeyin ismini öğreterek, ona verdiği üstünlüğün zikredildiği makamdır.

Mârifet, Hakk'ın ilminin var olduğu yerde kişinin bilgisizliğinin ve hiçliğinin mevcut olmasıdır. Mârifetullah budur. O Allah-u Teâlâ'yı görür, kendisini görmez. Kendisi yok ki ilmi olsun. Allah'ın kadriinin yüce oluşu, O'nun hakkında mârifet sahibi olduğuna delâlet etmektedir. Bu da yalnız O'nun var olduğunu bilmektir. Allah'ın kadri hariç bütün kadir ve kıymetleri hakir bulmak, Allah'ın kadri yanında başka bir kadir ve değer görmemektir. Bunlar hep mârifetullah ehline âittir.

Allah-u Teâlâ'nın zât, sıfat ve fiillerini anlamak, hikmetlerini müşâhede etmek, kalbe tecelli eden hakiki hakikatlerle mümkün olur.

İlmin en üstün derecesi kalbe tecelli eden bilgidir. Allah-u Teâlâ'nın koyduğu bilgi esastır. Marifetullahı en kestirme yoldan ulaştıran, en efdâl, en makbul ilim, hakiki ilim de budur. Bizâtihi aranan ilmin tâ kendisidir. Çünkü marifet-i ilâhî'nin fevkinde hiçbir marifet yoktur. İnsanlar bu ilimle ebedî saâdete ererler. Diğer bilgiler zandan ibarettir.

Bu ilim Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz'in kalb-i şerif'lerine Miraç gecesi kondu. O ise bu sırrı gizli tuttu, ancak çok yakınlarına açtı. O sır bereketi ile şeriat ahkâmı kıyamete kadar bâki kalacaktır.

Tecelliyât-ı ilâhî'ye akıl ile bilinmediği gibi ilim ile de bilinemez ve çözülemez. Yakınlık âleminde coşar gelir. Hakiki ilim de budur. İlim içinde ilimler olduğu gibi, yollar içinde de yollar vardır.

Bu bir iç âlemdir, dıştan görülmez.

.

Bir zâhirî hoca vardır, öğretmeye "Elif"ten başlar. Kişi günâ gün öğrenir. Daha derin hoca vardır, ilimden öğretir. Açıklayabildiği kadar Âyet-i kerime'leri açıklar. Hadis-i şerif'leri izah edebildiği kadar izah eder, en güzelini öğretmeye çalışır. Fakat bu öğrettiği şey satırdan alınmıştır. Satırdan aldığı nakletmeye çalışır.

Bir de Allah-u Teâlâ'nın öğrettikleri vardır. Allah-u Teâlâ'nın talebeleri sadırdan alır. Allah-u Teâlâ an be an yeni tecelliyatlarda bulunur. Nurunu kalbine akıtması ve nakşetmesiyle gizli sırlara muttali olur. Kalbindeki esrarı kitaba döktüğü zaman herkes hayret eder. Çünkü halk satır ilmini biliyor, bu ilim ise sadırdan çıktı. Satırın muallimi benî beşer, sadırın muallimi ise Allah-u Teâlâ'dır.

Âyet-i kerime'sinde buyurur ki:

"Her şeyden haberdar olan Allah gibi sana hiç kimse haber veremez." (Fâtır: 14)

Sana hakikati bildirecek olan, her şeyden kemâliyle haberdar olan zât-ı kibriyâ'dır, diğer haber verenler değil.

Kime akıtırsa bu ilim onda bulunur. Hangi hazineye ne kadar cevher kondu ise, o kadar cevher olur. Fakat o cevher hazineye âit değildir. Koyana âittir.

Çeşmeden su akar, fakat o su çeşmeye ait değildir. Su kesildiği zaman çeşmeden hiçbir şey akmaz.

İlim ikidir: Sadır ilmi, satır ilmi.

Satır ilmi duymakla, okumakla öğrenilir, medreselerde tahsil edilir. Bu ilim sahipleri şeriatın zâhirine vâristirler. Şeriat ahkâmını tâlim ederler. Hakk'a vâsıl olmak, bu ahkâmın tatbik edilmesine bağlıdır. Ahkâma uymayan her türlü çalışma ve ibadet nâkıstır. Bunun için çok mühimdir.

Sadır ilmi Allah-u Teâlâ'nın kalbe koyduğu ilimdir. Buna "Marifetullah ilmi" de denir. Marifetullah ehli bu gayeye ulaşmış ve bu faydalı olan marifetullah ilmine vâkıf olmuşlardır. Hem zâhirî hem bâtinî misal âlemine uçabilmek için çift kanatlı kuş mesabesinde olmuşlardır.

Sadır ilmi bâtinîdir, satır ilmi zâhirîdir.

Sadır ilmi hususidir, satır ilmi umumidir.

Sadır ilmi hallere mahsustur, satır ilmi fiillere mahsustur.

Sadır ilmi murakaba içindir, satır ilmi muamele içindir.

Sadır ilmi burhan ilmidir, satır ilmi beyan ilmidir.

Sadır ilmi hidayet ilmidir, satır ilmi rivayet ilmidir.

Sadır ilmi o bilgiyle hakikatte O'na O'ndan başka bir delil olmadığını bilmektir, satır ilmi ise Allah-u Teâlâ'nın kâinattaki sanatını görmektir.

Zâhir ehli; ilim okur, okutmak için okur. Okudukça büyür, kendisini dev gibi görür.

Bâtin ehli; okur, okudukça küçülür, küçüldükçe küçülür.

Birisi halk için okur, birisi Hakk için okur. Birisi halktan ücret alır, birisi Hakk'tan ücret alır.

Birisi kendini görür Hakk'ı görmez, birisi Hakk'ı görür kendini görmez.

•

Bir temsil: Zâhirî ilim yumurtanın dış kabuğudur, kabuk olmazsa yumurtanın hükmü olmaz. Tarikat ilmi beyazıdır, bu ilmi elde etmek için kabuktan içeriye intikal etmek gerekiyor. Hakikat ilmi sarısıdır, daha da ileriye nüfuz edilerek elde edilir. Cıvcivin çıkması ise marifetullahıdır, cıvciv çıkınca kabuk atılır, artık yumurtadan eser kalmaz. Kudsî ruh ile desteklenmiş olanlar marifetullaha nâil olduğu zaman ene kabuğunu deler, hiç olduğunu anlar, misal âlemine uçar.

Fenâfişşeyh tahsili esnasında birçok tecellilere mazhar olunur. Kişi bu tecelliyatlara mazhar olurken her şeyi bildiğini zanneder. Fenâfirrasul tahsiline geçtiği zaman hakikate ulaşır ve hiçbir şey bilmediğini burada öğrenir. Yumurta bir süre sıcakta kalıp, cıvcivin kabuğu delip çıktığı gibi; Fenâfillâh'a da geçtiği zaman vücut varlığını deler, yol bulur. Kudsî ruh ile desteklenen kimseler Lâhut âlemine kadar çıkar. Kabuk değersiz bir hiç olduğu gibi; o anda artık kendi varlığının hükümsüz ve bir kabuktan ibaret olduğunu, her şeyin O'nun ve O'ndan olduğunu gözü ile görür. Bu tahsilde hiç olduğunu öğrenir, var olan Allah-u Teâlâ insanda tecelli eder. Fakat bunu gören dünya yüzünde kaç kişidir?

Zâhirde iken insan hep bildiğini söyler, hakikate geçince içeriye nüfuz eder, hiçbir şey bilmediğini itiraf eder. Marifetullah'a geçmesi ile de hiçbir şey olmadığını bilir. Çünkü kurbiyet ve siddikiyete nâil olmuş olur.

Kabuk da O'nundur, yani zâhirî ilim de Allah-u Teâlâ'nın bir ihsanıdır, beyazı da O'nun ihsanıdır, sarısı da O'nun ihsanıdır. Cıvcivin çıkması da, mârifetullah ilmi de O'nun lütf-u ihsanıdır.

Aslında var olan Allah'tır. Var'ı bulunca varlık ifnâ olur, kişi hiç olduğunu öğrenir.

Zâhirde olanların ilmi satır ilmidir, halktan alır. Yani satırdan okumakla, bir hoca tarafından öğretilmekle alır.

Nasıl ki bin inşaat mühendisi bir araya gelse, bir doktorun işini yapamaz. Neden yapamaz? Branşları, tahsilleri ayrı olduğu için, birinin ilmini diğeri bilmez. Bu da böyledir.

Âyet-i kerime'de şöyle buyuruluyor:

"Onu sizin için bir ibret ve öğüt yapalım ve anlayışlı kulaklar onu anlasın diye." (Hâkka: 12)

Nice insanlar vardır ki, işitmesi de işitmemesi de birdir. İşittikleri sadece kulağında kalır, kalbine inmez, bunun için de duymamış gibi olur. Çünkü duymak başka, işitmek başkadır. Duyan kalp, işiten kulaktır.

•

Bâtınî ilim ilham vasıtası ile, Allah-u Teâlâ'nın nuru kalbe akıtması ve dilediğini duyurması ile husule gelir. Zâhirî yani dış ilimlerle iç âlemi bilmek mümkün değildir.

"Âlimler peygamberlerin varisleridir." (Buhârî)

Hadis-i şerifî dikkatle incelendiği zaman bu hakikat açıkça görülür.

Nübüvvetin üstünde hiçbir rütbe olmayacağına göre, bu rütbeye vâris olmaktan daha büyük şeref tasavvur edilemez.

Hiçbir peygamberin ümmeti vâris-i enbiyâ mertebesine nâil olamamıştır. Bu vazife ancak Ümmet-i Muhammed'e tevdi ve ihsan buyurulmuştur.

Onlar vâris-i enbiyadır. Onlara **"Vâris-i enbiya"** denir.

Nitekim Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz Hadis-i şerif'lerinde şöyle buyuruyorlar:

"Cenâb-ı Hakk benim göğsüme ne döktüyse, ben de onu olduğu gibi Ebu Bekir'in göğsüne boşalttım." (Risâle-i Es'adiyye)

Kalpten kalbe dökülen ilâhi emanetullah kıyamete kadar devam eder. İşte bütün bu sır buradan geliyor, bütün esrar, bütün gizlilik bu noktadan doğuyor.

•

Zâhirî ilmin çeşitleri çoktur. Bâtınî ilimlerininki ondan da çoktur. İlm-i iman, ilm-i İslâm, ilm-i ihsan, ilm-i tevbe, ilm-i zühd, ilm-i verâ, ilm-i takvâ, ilm-i ahlâk, ilm-i mârifet-i nefis, ilm-i mârifet-i kalp, ilm-i tezkiye-i nefis, ilm-i tasfiye-i kalp, ilm-i mükâşefat, ilm-i tevhid, ilm-i tecelli-i sıfat, ilm-i tecelli-i zât, ilm-i makamat, ilm-i vusûl, ilm-i fenâ, ilm-i bekâ, ilm-i sekr, ilm-i sahv, ilm-i mârifet ve benzeri ilimler.

Âlimler üç taifedirler: Bir taifesi zâhirî ilmi bilirler. İkincisi bâtınî ilmi bilirler. Üçüncüsü hem zâhirî ilmi bilirler hem de bâtınî ilmi bilirler. Bu üçüncüsünden çok azdır.

Fakir onları tarif ederken;

"Sehm-i nübüvete vâris olanlar",

"Sehm-i velâyete vâris olanlar",

"Hem sehm-i nübüvete hem de sehm-i velâyete vâris olanlar" olarak belirtmişizdir.

Adı üstünde vâris, çalışmakla elde edilen bir şey değil. Allah-u Teâlâ doğrudan doğruya nuru kalbine yazmış, Kudsî ruh ile desteklemiş, Resulullah Aleyhisselâm'ın emanetini ona boşaltmıştır. Bütün sırlar bu noktada toplanıyor.

Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz Hadis-i şerif'lerinde şöyle buyuruyorlar.

"Az bir tevfiik, birçok ilimden hayırlıdır." (Deylemî)

Hâtem-ül Enbiyâ -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz'den sonra vahiy kesilmiş, ilham kapısı ise açık kalmıştır. Din, kıyamete kadar bâkidir. İnsanların yeni bir dine ihtiyaçları yoktur. Fakat zamanla vesveselere dalıp arzu ve heveslere kapıldıkları için, hakikati hatırlatmaya, ruhlarını kuvvetlendirmeye ihtiyaçları vardır.

Marifetullah ancak tasavvuf yoluyla, ruhi zevk ile husule gelir. Diğer bilgilerle hâsıl olmaz. Daha doğrusu Allah vergisidir, bir lütf-u ihsandır.

"Bu Allah'ın fazl-u ikramıdır, kime dilerse ona verir." (Cum'a: 4)

Tasavvufun gayesi içi tahliye etmek ve temizlemektir.

•

Marifetullah ehli Allah-u Teâlâ'nın tayin ettiği muallimlerdir. Onlar ilmi Rabb'lerinden alırlar, Hakk'ın talebeleridirler. Allah-u Teâlâ onlara ne öğrettiyse onu bilirler, ne gösterdiyse onu görürler. Hakk'ın öğrettiklerini halka öğretirler. Sırları ancak onlar çözer ve çözdürmeye çalışırlar.

Allah-u Teâlâ kendi talebelerine emrediyor ve Âyet-i kerime'sinde şöyle buyuruyor:

"Kitabı öğrettiğimize ve okuduğunuza göre Rabbânîler olunuz." (Âl-i imrân: 79)

Bu Âyet-i kerime bâtınîdir, zâhir ehline ait değildir. Allah-u Teâlâ kendi talebelerine bu emri veriyor.

"Rabbânî olmak" demek; "Rabb'e hâlis kul olun, Rabb'e mensup ilim erbâbı olun, kalp kulakları ile işiticiler ve gayb gözleriyle bakanlar olun." demektir. Bu iç âlem işidir.

Bu nokta değişti şimdi. Onlar: *"Kafa gözü ile kafa kulağı ile"* bunlar ise: *"Kalp gözü ile kalp kulağı ile"* alırlar.

Bunlar Allah-u Teâlâ'nın tasarrufundadırlar, bunları O idare eder ve kendi katından ilim ihsan eder.

Bunlar Hakk'ı bilir, Hakk'tan olduğunu görür, kendilerini bilmez. Bunlar Hakk'ta fâni olanlardır. Zira bunlar Mârifetullah ehli dirler.

Rabbânîler'in gerçek mânâsı şudur ki; onların özünde Allah var. Sözleri de sadece Allah ve Resulullah'tır.

Allah-u Teâlâ bu gibi kimseler hakkında Âyet-i kerime'sinde buyurur ki:

"Allah dilediğini yardımıyla destekler." (Âl-i imrân: 13)

Bunlar doğrudan doğruya Allah-u Teâlâ'nın yardımıyla desteklenen kimselerdir. Onların yalnız suretleri var, gerçekte ise içlerinde Allah ve Resulullah mevcuttur.

Zâhirde kafa gözü ve kafa kulağı mevcuttur, bunlarla dış âlem idrak edilir. Dış dünya çok küçük ve gayet cüz'idir.

Allah-u Teâlâ bir de kalp gözü ve kalp kulağı halketmiştir. Dilediği zaman bir kulunun kalp gözünü açarsa, gayb âlemi görülür.

Hakikat gözü ile bakabilen, Allah-u Teâlâ dilerse âlemleri de seyrederek, Levh-i mahfuz'daki esrarı da dilerse ona okutur. İç dünya, âlemleri içine alır.

Kalp kulağını açarsa, ona istediğini duyurur. Gerçek duyma budur.

Hakikati duyurdukları kadar duyulur. Gayb âlemini müşahede ettirdikleri kadar görülür.

Sana ne duyurulursa sen onu duyarsın. Kalp gözünü açarlarsa, ne gösterirlerse onu görürsün.

Allah-u Teâlâ'ya yakın olan Mukarreb kulların her işi Hakk iledir, onların yaşayışları mânevîdir, içtendir. Çünkü onların içinde Hakk var.

Her şeyin bir özü vardır. Dağların özünde elmas var, Kâbe-i muazzama'nın özünde Hacer-i esved var, insanın özünde ise Hazret-i Allah var.

İnsan-ı kâmil'in âlem-i ekber oluşunun sebebi budur.

Onun içindir ki Allah-u Teâlâ Âyet-i kerime'sinde:

"Sâdıklarla beraber olunuz!" diye emir buyurmaktadır. (Tevbe: 119)

Bu emr-i şerif'te çok büyük esrar vardır.

Gerçek Mürşid-i kâmil, mürşid-i hakiki olan Allah-u Teâlâ'yı bilir, kendisinin bir resimden ibaret olduğunu da bilir. Bir paçavradan ibaret olduğunu hem gözü ile görür, hem bilir. Allah-u Teâlâ murad ederse o paçavrayı kullanır, dilediğinin gönlünü siler.

Bir maskeden ibaret olduğunu hem görür, hem bilir.

Bunlar Hakk'ı bilenlerdir. Onlardan başka bunu bilen ve gören olmaz.

Ulül'elbâb'a Çıkmış Olan Âlimler:

Ulül-elbab iki türlüdür: Zâhirî, batınî.

Zâhirî Ulül-elbâb'a varan âlimleri Allah-u Teâlâ ilimde derinleştirmiş ve:

"İlimde derinleşmiş olanlar." buyurarak onları övmüştür. (Â-i imrân: 7)

Bu ilim kesbîdir, okumakla mümkün olur. Bu hakiki âlimler şeriatın zâhirine vâristirler. Bu ilim de bir Allah vergisidir.

Tefsir, hadis, fıkıh, kelâm ahlâk... sahalarında kitaplar yazarlar, müslümanlara ışık tutarlar. İçtihatlarında isabet ederlerse iki sevap aldıkları gibi, yanılısalar bile bir sevap alırlar. Çünkü niyetleri güzel.

Dört büyük mezhep imamı; İmam-ı Âzam, İmam-ı Şâfi, İmam-ı Mâlik, İmam-ı Ahmed -rahmetullahi aleyhim ecmaîn- Hazerâti olsun, diğer müctehidler, müfessirîn-i izâm, muhaddisin-i izâm olsun, hep bu kısma dahildirler.

Din-i İslâm'a nur saçan, ümmet-i Muhammed'e yol gösteren ve bu uğurda her türlü ibtilâlara göğüs geren hakiki âlimlerin İslâm dininde çok mühim mevkileri vardır.

Allah-u Teâla Kur'an-ı kerim'inde onları övmüş, ilmi ve ilim sahiplerini müteaddit defalar zikretmiş, fazilet ve meziyetlerini beyan buyurmuştur.

Nitekim bir Âyet-i kerime'sinde şöyle buyurur:

"Allah içinizden iman edenleri yüceltir. Bunlardan kendilerine ilim verilmiş olanları ise kat kat derecelerle yükseltir." (Mücadele: 11)

Bu yükselme; dünyada hayırla anılmaları, âhirette ise cennetlerdeki derecelerin yüksekliğidir.

Allah-u Teâlâ'nın veli kullarına gösterilmesi gereken sevgi ve saygının, hakiki ulemaya da gösterilmesi gerekmektedir.

Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz Hadis-i şeriflerinde buyururlar ki:

"Ümmetimin âlimlerine tâzim ve hürmet ediniz. Zira onlar yeryüzünün yıldızlarıdır." (Münâvî)

İlmiyle âmil olan ulemaya daima hüsn-ü zan beslemelidir. Onlar halka hakikati öğretirler, şeriat ahkâmını talim ederler, bid'atlardan sakındırırlar. İlâhî hükümleri tahrifattan, cahillerin tevillerinden korurlar. Bunu da ancak hakiki âlimler yapar. Allah-u Teâlâ'ya vâsıl olmak, bu ahkâmın icrasına, emir ve yasakların tatbikine bağlıdır.

Nakilci Ulvî Âlimler:

Ulvî olan nakilci âlimler, müslümanlara dinlerini öğretecek tefsir gibi kitaplar yazmaya kendileri muktedir değildirler. Ancak "*Filân şöyle söyledi, filân böyle söyledi.*" diyerek hakiki âlimlerin beyanlarını naklederler. İctihad yapamazlar. Ancak hakiki âlimlerin eserlerinden alıp naklederek kitap yazarlar, halka vaaz ve nasihat ederler.

Bu nakilci âlimler de iki kısımdır. Eğer İslâm'ı yaşıyorsa, telif ettiği kitaplar, yaptığı vaaz ve nasihatlar, yaşadığı nispette halka tesir eder. Yaşamıyorsa hiçbir tesiri olmaz.

Bir de şu var ki, halka âlim olduğu zannını verdirmek için konuşuyorsa, halkı başına toplamak gibi bir gaye güdüyorsa gizli şirktir.

Resul-i Ekrem -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz Hadis-i şeriflerinde buyururlar ki:

"Gizli şirk, insanların methini ve ihsanını veya tâzimini kazanmak maksadıyla amel ve ibadet eylemektir." (Câmiüs-sağır)

Kendinde varlık gördüğü için "**Ene Kabuğu**"ndan çıkamaz. Hakikatten haberi olmadığı için de kendi zannını hakikat diye satmak ister.

Bir zâhirî âlim satırdan almasına rağmen, ilimde derinleştiği nispette cehaletini öğrenmiş olur. Eğer ilimde ihlâs sahibi ise ilmi arttıkça âcizliğini duyar, Hazret-i Allah'a sığınır, âcizliğini itiraf eder. Her mevzuda Hazret-i Kur'an'a ve Sünnet-i seniye'ye mürâcaat eder. Her iş ve icraatın Ahkâm-ı ilâhî'ye uygun olmasını ister.

Müminler:

İman, mutlak tasdiktir. Söylenen sözü kendi isteği ile kabullenmek, gönülden benimsemek, şüpheye yer vermeyecek şekilde kesin olarak içten inanmak, teslim olmak, karşıdakine güven vermek demektir.

İslâm dinine göre ise; Allah-u Teâlâ'nın varlığına birliğine, Hazret-i Muhammed Aleyhisselâm'ın O'nun kulu ve peygamberi olduğuna ve onun Allah-u Teâlâ tarafından bize getirip tebliğ ettiği esas ve hükümlerin doğru ve gerçek olduğuna tereddüt etmeden kesin olarak inanmaktır.

İslâm dinine girmenin ilk şartı olan bu iki esas "**Kelime-i Şehâdet**"te toplanmıştır. Kelime-i Şehâdet'i kalp ile tasdik edip dili ile de söyleyen bir kimseye "**inanmış**" mânâsına gelen "**Mümin**" adı verilir.

İman kalbî ve vicdanî bir durumdur. İmanın esası kalpte olan tasdiktir.

Allah-u Teâlâ münâfıklar hakkında Âyet-i kerime'sinde:

"Ey Peygamber! Kalpleri iman etmediği halde ağızları ile inandık diyenlerle, yahudilerden küfür içinde koşuşanlar seni üzmesin." (Mâide: 41)

Buyurarak, imanın kalbin tasdiki olduğunu belirtmiştir.

Dil ile inandıklarını söyleyip de kalbiyle tasdik etmeyenler hakkında da şöyle buyuruyor:

"Bedeviler iman ettik dediler. De ki: 'Siz iman etmediniz, bari 'Müslüman olduk.' deyin. İman henüz kalplerinize yerleşmedi.'" (Hucurât: 14)

Mümin olmak için, imanın kalbe nüfuz etmesi ve o kimsenin takvâya bürünmesi lâzımdır.

•

Allah-u Teâlâ kâmil imanın alâmetini ve hakiki müminlerin vasıflarını Âyet-i kerime'lerinde beyan buyurmaktadır:

"Müminler o kimselerdir ki, Allah'a ve Resul'üne iman etmişlerdir. Sonra şüpheye düşmemişler, Allah yolunda mallarıyla canlarıyla cihad etmişlerdir. İşte onlar imanlarında sâdik olanlardır." (Hucurât: 15)

Allah-u Teâlâ kâmil müminleri üç sıfatla vasıflandırmaktadır:

Birincisi; Allah-u Teâlâ'ya ve Resul-i Ekrem -sallallahu aleyhi ve sellem-ine kesin iman.

İkincisi; şek ve şüpheye düşmemek.

Üçüncüsü ise; mal ve can ile cihad etmek.

Kim bu sıfatları kendinde toplarsa, o gerçek mümindir.

Diğer bir Âyet-i kerime'de müminlerin meth-ü senâya lâyık halleri, ilâhî hükümlere olan itaatleri ve bu sayede kurtuluşa erdikleri beyan buyurulmaktadır:

"Aralarında hüküm verilmek üzere Allah'a ve Peygamber'e çağırıldıkları zaman, müminlerin sözü sadece: 'İştittik, itaat ettik!' demekten ibarettir.

İşte saadete erenler onlardır." (Nûr: 51)

Hazret-i Abbas -radiyallahu anh-den rivayet edildiğine göre Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz bir Hadis-i şerif'lerinde şöyle buyurmuşlardır:

"Allah'ı Rabb, İslâm'ı din, Muhammed'i peygamber kabul eden kimse imanın tadını tatmıştır." (Müslim: 56)

•

Allah-u Teâlâ Âyet-i kerime'sinde:

"Müminler saâdete ermişlerdir." (Müminûn: 1)

Buyurarak, müminlerin dünya saadetine ahiret selâmetine erdiklerini beyan ettikten sonra, güzide vasıflarını beşeriyete duyurmaktadır:

"Onlar ki, namazlarında huşû içindedirler." (Müminûn: 2)

Zihni meşgul eden şeylerden ve vesveselerden arınmış bir halde, Allah-u Teâlâ'nın huzurunda bulduklarını düşünerek kemâl-i edeple namazlarını kılmaya çalışırlar.

"Onlar ki, boş şeylerden yüz çevirirler." (Müminûn: 3)

Kendilerini Allah'tan alıkoyan her şeyden kaçınırlar. Onlardan sakınmayı gerektiren sebeplerin bulunmasından da uzak kalırlar.

"Onlar ki, zekâtlarını verirler." (Müminûn: 4)

Bu suretle de nefislerini dünya sevgisinden ve hırsından arındırmış olurlar.

"Onlar ki namazı kılarlar, zekâtı verirler ve onlar ahirete de kesin olarak iman ederler." (Lokman: 4)

Ölüme mahkûm olan bütün beşeriyetin yeniden ihyâ edilerek ebedî bir âleme sevk edileceklerine inanırlar.

"Onlar ki, eşleri ve câriyeleri dışında mahrem yerlerini herkesten korurlar. Doğrusu bunlar kınanamazlar. Bu sınırı aşmak isteyenler, işte bunlar aşırı gidenlerdir." (Müminûn 5-6-7 – Meâric: 29-30-31)

Her kim kendisi için verilen böyle bir müsaadenin haricine çıkmak isterse, yasak sahalara geçmiş ve böylece de günah işlemiş olur.

"O müminler ki, emanetlerini ve sözlerini yerine getirirler." (Müminûn: 8 – Meâric: 32)

Kendilerine bir şey emanet bırakıldığında ona hiyanet etmezler. Kendileri için birer emanet mesabesinde olan hayatlarını, güç ve kuvvetlerini kötüye kullanmazlar.

"Ancak namaz kılanlar hariç. Onlar ki namazlarına devam ederler." (Meâric: 22-23)

Hiçbir meşguliyet kendilerini namazdan alıkoymaz.

"O müminler ki, namazlarına riâyet ederler." (Müminûn: 9 – Meâric: 34)

Vakitlerine, rükünlerine ve âdâbına uyarak, güçlerinin yettiği en iyi şekilde kılarlar.

"Onlar ki ceza gününü tasdik ederler." (Meâric: 26)

Dolayısıyla iyi ameller yaparak o güne hazırlanırlar.

"Onlar ki Rabb'lerinin azabından korkarlar. Çünkü Rabb'lerinin azabından emin olunmaz." (Meâric: 27–28)

Bunun içindir ki korku ile ümit arasında bulunurlar.

"Onlar Firdevs cennetine vâris olacaklar, orada ebedî kalacaklardır." (Müminûn: 10-11)

Artık oradan ebedî olarak çıkmayacaklardır.

"İşte onlar cennetlerde ikram olunacaklardır." (Meâric: 35)

Gözlerin görmediği, kulakların işitmediği, insanların hayal bile edemediği nice maddi ve manevî nimetlere, lezzetlere, meserretlere nâil olacaklardır.

Bir Âyet-i kerime'de de şöyle buyuruluyor:

"İman edip sâlih ameller işleyenler için, Rahman bir sevgi peyda edecektir." (Meryem: 96)

•

Müminlerin ulvî vasıfları hakkında diğer Âyet-i kerime'lerde şöyle buyurulmaktadır:

"Müminler o kimselerdir ki, Allah zikredilince kalpleri titrer." (Enfâl: 2)

Gönüllerini rahmet ümidi ve muhabbet heyecanı kaplar, muhabbetle karışık bir korku sarar. Allah-u Teâlâ'nın izzet ve celâlinden, kahır ve galebesinden dolayı korkuya kapılarak ürperir.

"Kendilerine Allah'ın âyetleri okunduğu zaman bu onların imanlarını artırır." (Enfâl: 2)

Çünkü Allah-u Teâlâ hakkındaki delillerin ortaya çıkması, müminlerin imanlarını kuvvetlendirip, onların yakîn derecesinde iman etmelerini temin eder. İman taklitten çıkıp tahkik hususiyeti kazanmaya başlar.

"Onlar ki sabrederler ve yalnız Rabb'lerine tevekkül ederler." (Ankebût: 59)

İşlerinde O'nu vekil edip, O'ndan başkasından bir şey istemezler. Yalnızca O'na teslimiyet gösterirler ve muvaffakiyetlerini yalnız O'ndan beklerler.

"Onlara bir musibet geldiğinde: 'Biz Allah içiniz ve elbette ona döneceğiz.' derler." (Bakara: 156)

Bunu yalnız dil ile değil, yaratma ve yaratılma gayesini düşünerek bütün kalpleri ile söylerler.

•

Furkan sûre-i şerifinde Rahman'ın kullarının herbiri bir zümreyi andıran sıfatlarla vasıflandırılarak İslâm ahlâkının bir hülâsası yapılmıştır:

"Rahman'ın kulları onlardır ki, yeryüzünde tevâzu ve vakar ile yürürler." (Furkân: 63)

Çünkü o müminler Allah-u Teâlâ'nın azamet ve ululuğuna vâkif olmuş, dolayısıyla gönül ve bedenleri itaate koyulmuştur. Kibir ve gururdan kaçınırlar, kendi acziyetlerini bilerek rıfk ve tevazu ile hareket ederler.

"Cahiller kendilerine lâf attıklarında: 'Selâm!' derler." (Furkân: 63)

Hiç kimseye cahilce davranmazlar. Selâmetle neticelenecek söz söylerler.

"Onlar ki, gecelerini Rabb'leri için secdeye vararak ve kıyama durarak geçirirler." (Furkân: 64)

Yatışları, kalkışları hep Allah için olur. Gecelerini ibadet ve taatle tamamen veya kısmen ihyâ etmeye çalışırlar.

"Onlar ki şöyle derler: Ey Rabb'imiz! Cehennem azabını bizden uzaklaştır. Doğrusu onun azabı sürekli ve acıdır. Orası ne kötü bir yer, ne kötü bir konaktır!" (Furkân: 65-66)

İbadet ve gayretlerine güvenmeyerek daima kurtuluşlarına duâ ederler.

"Onlar ki, harcadıkları zaman ne israf ederler ne de cimrilik ederler. Harcamaları bu ikisi arasında dengeli olur." (Furkân: 67)

Üzerlerine düşen mâli vecibeleri yerine getirirler. Fakirlere ihsanlarda bulunurlar. Fakat lüzumsuz yere, gösteriş için israfa bulunmazlar. Kendilerini ihtiyaç içinde bırakacak derecede başkalarına yardıma koşmazlar. Cimrilik göstererek, yardıma muhtaç olanlara yardım etmekten geri kalmazlar.

"Onlar ki, Allah ile beraber başka bir ilâha yalvarmazlar." (Furkân: 68)

O'ndan başka hiç kimsenin mabud olamayacağını bildikleri için, yalnız O'na kullukta bulunurlar, duâ ve niyazlarına devam ederler.

"Allah'ın haram kıldığı cana haksız yere kıymazlar." (Furkân: 68)

Ölüm cezasına çarptırılanların dışında adam öldürmenin büyük günah olduğunu çok iyi bilirler.

"Zinâ etmezler." (Furkân: 68)

Çünkü zinâ, suçların en çirkinlerindedir.

"Bunları yapan, günahının cezasını bulur." (Furkân: 68)

Bu büyük günahları işleyenler, ahirette cezalarını çekerler.

"Onlar ki yalan yere şahitlik etmezler." (Furkân: 72)

Yalan yere şahitlik etmedikleri gibi, yalan söylenen ve yalan-dolan dönen yerlerde de durmazlar.

"Faydasız bir şeye rastladıkları zaman izzet ve şereflerini koruyarak oradan geçip giderler." (Furkân: 72)

Çirkin bir lâkırdıyı işittikleri veya ahlâka aykırı bir hareketi gördükleri zaman onlardan yüz çevirirler.

"Onlar ki boş söz işittikleri vakit ondan yüz çevirirler ve derler ki: Bizim işlerimiz bize, sizin işleriniz sizedir. Selâm size! Biz câhilleri aramayız." (Kasas: 55)

Bu sözleriyle selâm vermeyi değil, sadece yollarının ayrı olduğunu belirtmek isterler.

"Ve kendilerine Rabb'lerinin âyetleri hatırlatıldığı zaman, onlara karşı sağır ve kör davranmazlar." (Furkân: 73)

Dinlememezlik etmezler. Kalpleri titreyerek dikkatle kulak verirler ve onlardan yararlanırlar.

"Onlar orada hürmet ve selâm ile karşılanacaklardır." (Furkân: 75)

Gerçek emniyet ve kurtuluş ancak cennette olacaktır. Çünkü orada fânilik yok, ebedîlik vardır.

"Orada ebedî kalacaklardır. Orası ne güzel bir karargâh ve ne güzel bir makamdır." (Furkân: 76)

Ne kadar temenniye lâyıktır, ebedî saâdet için ne kadar ulvî bir tecelligâhtır!

"Onlar büyük günahlardan ve hayasızlıktan kaçınırlar." (Şûrâ: 37)

Üzerine tehdit gerçekleşen veya şer'î cezaı gerektiren, yahut açıkça yasaklanmış olan günahlardan kaçındıkları gibi; çirkinliği açık ve aşırı olan günahlardan da sakınırlar.

"Kızdıkları zaman da kusurları bağışlarlar, affederler." (Şûrâ: 37)

Kızgınlık halinde kusur örtmek gibi büyük hususiyet ancak onlara yakışır ve onlar ona lâyıktırlar.

"Rabb'lerinin dâvetine icabet ederler." (Şûrâ: 38)

İlâhî emir ve nehiylere samimi bir kalp ile bağlanırlar ve icaplarını yerine getirirler.

"Onların işleri kendi aralarında istişare iledir." (Şûrâ: 38)

Herhangi bir görüşü yalnız başlarına benimsemezler, o hususta müşavere ederler, aralarında toplanarak sözü bir etmesini bilirler. En doğru, en faydalı ve en muvafık olanı ne ise, onu ittifakla kabul ederler.

"Kendilerine verdiğimiz rızıktan harcarlar." (Şûrâ: 38)

Ellerindeki servetin hakiki sahibinin Hazret-i Allah olduğunu her an için itiraf ederler. O'nun malını muhtaç olanlara ulaştırmaya memur kıldıklarını idrak ederler. Bu maddî ve manevî ikramlardan az veya çok infak edip O'nun yolunda sarfiyatta bulunurlar.

"Bir zulüm ve saldırıya uğradıkları zaman birbirine yardım ederler." (Şûrâ: 39)

Haklarını savunur, haksızlığa boyun eğmez, zilletten hoşlanmaz, azgınlık ve saldırıda bulunanın cezasını verirler.

"(Onlar) sabredenler, sâdıklar, huzurunda gönülden boyun bükülenler, Allah için infak edenler ve seher vaktinde istiğfar edenlerdir." (Âl-i imrân: 17)

Darlık ve sıkıntılara sabrederler, sözleri özleri doğrudur, itaat ederek ve ibadet esnasında huzurunda gönülden boyun eğenler, hayır yollarında mallarını bolca harcarlar ve seher vakitlerinde Rabb'lerinden bağışlanmayı niyaz ederler.

.

"Onlar Allah'ın bitiştilmesini emrettiği şeyi bitiştirirler." (Ra'd: 21)

Sıla-i rahime riayet ederek akrabalar arasındaki râbitayı muhafazaya çalışırlar.

"Rabb'lerinden korkarlar ve en kötü hesaptan ürkerler." (Ra'd: 21)

O'nun azametinden ve gazabından çekinirler, O'na karşı günah işlemekten sakınırlar.

"O takvâ sahipleri ki, görmedikleri halde Rabb'lerinden korkarlar ve kıyametten de titrerler." (Enbiyâ: 49)

Adalet terazilerinin meydana çıkarılacağı günün şiddet ve sıkıntılarını düşünürler ve ondan korkar dururlar.

"Sana indirilene de, senden önce indirilene de iman ederler. Ahiret gününe de kesinlikle inanırlar." (Bakara: 4)

Hiçbir şek ve şüpheye yer vermeksizin, bu dünyadan sonra gelecek olan ahiret yurduna, orada vuku bulacak olan yeniden dirilme, ceza, cennet, cehennem, hesap ve mizana kesin olarak inanırlar.

"Onlar ki, Rabb'lerinin rızasına ermek için sabrederler." (Ra'd: 22)

Halka karşı bir gösteriş ve gönüllerinde bir gurur duygusu beslemeyerek, sırf Allah için zahmetlere katlanıp Hakk yolunda sabır ve sebat gösterirler.

"Ve kötülüğü iyilikle savarlar." (Ra'd: 22)

Elinde olmayarak bir kusur yapınca, arkasından bir iyilik yaparak Allah-u Teâlâ'dan af talep ederler. Bir kimseden kötü bir söz işitince, güzel bir söz ile karşılıklıta bulunurlar.

Yakınları kendilerini ziyaret etmedikleri halde, onlar gider ziyarette bulunurlar.

"İşte onlar gerçek müminlerin tâ kendisidir. Onlar için Rabb'leri katında dereceler, bağışlanma ve tükenmez bir rızık vardır." (Enfâl: 4)

Öyle kerim bir rızık ki, sayısı ve süresi tükenmez, ardı arkası kesilmez. Dünyada işledikleri amellerin karşılığı olarak çok yüce dereceler ve makamlar vardır. Bunlar Allah-u Teâlâ'nın ikram ve ihsanlarıdır. Günahları da bağışlanmış olacaktır.

"Müslüman erkekler ve müslüman kadınlar, mümin erkekler ve mümin kadınlar, itaat eden erkekler ve itaat eden kadınlar, sâdık erkekler ve sâdika kadınlar, sabreden erkekler ve sabreden kadınlar, huşu duyan erkekler ve huşu duyan kadınlar, sadaka veren erkekler ve sadaka veren kadınlar, oruç tutan erkekler ve oruç tutan kadınlar, iffetlerini koruyan erkekler ve iffetlerini koruyan kadınlar, Allah'ı çok zikreden erkekler ve Allah'ı çok zikreden kadınlar; işte Allah bunlar için mağfiret ve büyük bir mükâfat hazırlamıştır." (Ahzâb: 35)

O mükâfatın dünyada iken tasavvuru mümkün değildir.

"İşte onların mükâfatı, Rabb'leri tarafından bağışlanma ve altlarından ırmaklar akan cennetlerdir. Orada ebedî olarak kalacaklardır."

Çalışanların mükâfatı ne güzeldir!" (Âl-i imrân: 136)

Derecelerini yükseltiriz, kendilerine büyük nimetler veririz.

"İşte biz muhsinleri böyle mükâfatlandırırız." (En'âm: 84)

| [Hakikat'te Bu Ay](#) | [Diğer Sayılar](#) | [Ana Sayfa](#) |

Ğâşiye Sûre-i Şerif'i (1)

Sûre-i Şerif'in Takdimi:

Mekke-i mükerreme döneminde nâzil olmuştur. On dokuz Âyet-i kerime, doksan iki kelime ve üç yüz seksen bir harften müteşekkildir.

Adını ilk Âyet-i kerime'de geçen ve: *"Ansızın gelip insanı saran üzücü ya da sevindirici hâdise."* mânâsına gelen "**Ğâşiye**" kelimesinden alır.

Resulullah Aleyhisselâm Cuma ve Bayram namazlarında "**Ğâşiye**" sûre-i şerifini okuduğu rivâyet edilmiştir.

Muhtevâsı:

Bu mübârek Sûre-i celîle, ahirette müminlerin ve kâfirlerin yollarının ayrılacağını, sonra da hakettikleri yerlere gideceklerini beyan etmektedir.

Sekizinci Âyet-i kerime'ye kadar kıyamet gününün korkunç durumları, cehennem sakinlerinin başına gelecek dehşet verici sıkıntılar ve azaplar anlatılmaktadır.

On yedinci Âyet-i kerime'ye kadar cennet sakinlerinin karşılaştıkları sonsuz mutluluklar haber verilmektedir.

Yirmi birinci Âyet-i kerime'ye kadar Allah-u Teâlâ'nın kudret ve azametinin bazı belgeleri gözler önüne serilmektedir.

Mütebâki Âyet-i kerime'lerde ise; hidayete dâvetin önemi açıklanmakta, Resulullah Aleyhisselâm'ın dâvetine sırt çevirenler taraf-ı ilâhiden tehdit edilmektedir.

Kıyamet Haberi ve Cehennemlikler:

Allah-u Teâlâ üzerinde yaşadığımız bu dünyayı ve bütün mahlûkatı geçici bir zaman için yaratmıştır. Yarattıklarını dilediği kadar yaşattıktan sonra öldürecek, var olan her şey kıyametin kopmasıyla bir gün yok olacak ve sonsuza kadar devam edecek olan ahiret hayatı başlayacaktır.

"Her şeyi sarıp kaplayacak olan o felâketin haberi sana geldi mi?" (Ğâşiye: 1)

Kıyamet inancı, imanın altı esasından birisi olan *"Ahiret inancı"*nın bir bölümüdür. Ahiret hayatı kıyametle başlar. Bunu mahşer, mizan, sırat, cennetliklerin cennete, cehennemliklerin cehenneme girmeleri ve ebedî bir hayatın başlaması safhaları takip eder.

"Birtakım yüzler o gün zillete bürünmüştür." (Ğâşiye: 2)

Bunlar kâfirlerin, münâfıkların yüzleridir. Gerçekten de azgınlıklarının eseri olarak gerek vücutlarını, gerekse yüzlerini siyahlık, gözlerini çirkinlik kaplar. Üzüntü ve sıkıntıları son dereceye varır.

"Çalışmış fakat boşuna yorulmuştur." (Ğâşiye: 3)

Dünyada iken Allah için yaptıkları hiçbir iş olmadı. Sadece geçici bir dünya için, şeytan yolunda çalıştılar, nefislerinin arzusu için yoruldu, fakat ahiret hayatları için hiçbir sermaye elde edemediler. Tek kelime ile boşuna zahmet çektiler.

Bunun neticesi olarak da:

"Kızışmış ateşe girerler." (Ėâřıye: 4)

şimdi de Allah'tan tarafa olmamanın, bâtil dinlere uymanın, bozuk fikirler peşinde koşmanın cezâsını çekiyorlar. Tutuşturulmuş şiddetli ateş onları her taraftan kuşatmıştır. Yedikleri ateş, içtikleri ateş, giydikleri ateş, yatacak yerleri ateştir. Ateş orada ıstırap kaynağı olarak her yerdedir.

Onlara ayrıca, tahammül edilmeyecek derecede kaynar ve fokurdayan bir çeşmeden içirilir.

"Kızgın bir kaynaktan içirilirler." (Ėâřıye: 5)

Bu sular karınlarındaki bağırsakları paramparça eder. Bütün bu cezâlara Hakk'tan yüz çevirmeleri ve inkârları sebep olmuştur. Ne kadar yardım isterlerse istesinler, kendilerine yardım edilmez. Yardım edilmiş olsa bile, kendilerine öyle bir su verilir ki, içmek isteyip de ağızlarına doğru yaklaştırmış olsalar, hararetinin şiddetinden yüzleri kavrulur, yüzlerinin derileri soyulur.

"Zehirli ve dikenli bir bitkiden başka yiyecekleri yoktur." (Ėâřıye: 6)

Zakkumdan başka cehennemde bir de Dari' vardır ki, hiçbir hayvanın ağızını uzatıp yaklaşamadığı, yere yapışık dikenli bir bitkidir.

Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz bir Hadis-i şeriflerinde onun sibir otundan daha acı, leşten daha pis kokulu, ateşten de daha hararetili olduğunu beyan buyurmuşlardır.

"O ne besler, ne de ağlığı giderir." (Ėâřıye: 7)

Bu ateşten bitkiler onları beslemek için değil, azap vermek ve azaplarını artırmak için yetişir ve çoğalır.

Çeşit çeşit cezâlar olduğu gibi, cezâ verilenler de sınıf sınıftır. Her suç için ayrı ayrı cezâlar vardır. Bir kısmının yiyeceği "*Zakkum*" olurken bir kısmının ki "*Dari*" olur. Bunları yemek kabil olmadığı için ağlıkları devam eder durur.

| [Hakikat'te Bu Ay](#) | [Diğer Sayılar](#) | [Ana Sayfa](#) |

HAZRET-İ MUHAMMED Aleyhisselâm

Hicretin Birinci Yılı

"Tarihi Karşılama"

Medineliler Resulullah Aleyhisselâm'ın Kuba'dan gelmesini ve mübarek yüzünü görmeyi sabırsızlıkla bekliyorlardı. Nihayet bekledikleri gün gelmişti. Giriş yolunun iki tarafına dizildiler, Resulullah Aleyhisselâm'ı büyük bir coşku ile karşıladılar. Kafile şehre girerken sanki yer yerinden oynuyordu. İçten gelen sevgiyle öyle muhteşem bir şekilde karşılandı ki, bunun bir benzeri ne önce ne de sonra görülmemiştir. O gün sanki bir bayramdı. Resulullah Aleyhisselâm'ı görmek için âdeta birbirlerini eziyorlar, birbirlerinin omuzlarına çıkıyorlardı. Bütün şehir: *"Resulullah geldi!... Resulullah geldi!... Yâ Muhammed!... Yâ Resulellah!... Allahu Ekber!..."* sesleriyle çalkalanıyordu, büyük bir izdiham oldu.

Memleketlerinden ayrı düşüp de gönülleri dilhûn olan Muhâcirler âdeta canlandılar, analarını babalarını görmüşten çok sevindiler. Habeşliler sevinçlerinden kılıç oyunları gösteriyorlardı.

Resulullah Aleyhisselâm'ın akrabası olan Neccar oğulları'nın kızları defler çalarak hep bir ağızdan:

"Biz Neccar oğulları'nın kızlarıyız. Muhammed'e yakınlık ve hısımlık ne mutlu!" diyorlardı.

Onlara; **"Beni seviyor musunuz?"** diye sordu.

"Evet yâ Resulellah!" dediler.

"Allah biliyor ki, benim kalbim de sizin sevginizle dolu." buyurdu.

Neccar oğulları'nın ileri gelenleri Kasvâ'nın etrafını sararak: *"Dayınızın evine buyurunuz yâ Resulellah!"* diye dâvet ediyorlardı.

Çocuklar ve kadınlar evlerinin damına çıkmışlar, önlerinden Resulullah Aleyhisselâm geçerken birbirinden güzel neşideler söylüyorlardı:

"Aydın ondördü, vedâ dağının tepelerinden çıkıp bize doğdu.

Allah'a duâ ve niyaz eden bulunduğca bize de şükretmek vâcip oldu.

Ey bize gönderilen Peygamber! Sen bize itaat etmemiz gereken bir emirle geldin!"

Berâ bin Âzib -radiyallahu anh- der ki:

"Ben Medine halkının Resulullah Aleyhisselâm'ın teşrifine sevindiği kadar hiçbir şeye sevindiğini görmedim." (Buhârî)

Enes bin Mâlik -radiyallahu anh- de:

"Ben Resulullah Aleyhisselâm'ın Medine'ye girdiği günden daha güzel, daha parlak bir gün görmedim." demiştir.

Resulullah Aleyhisselâm'ın nereye gideceği ve kimin evinde misafir olacağı belli olmadığından, sevinç tezahürleri arasında ilerlerken, önünden geçtiği her evin sahibi Kasvâ'nın yularına sarılıp çekiyor: *"Yâ Resulellah! Bize buyurunuz!"* diyor, misafir etmek istiyordu.

Hatta Sâlim oğulları'ndan bazı kimseler: *"Yâ Resulellah! Bizim yanımızda ikamet et. Biz sayıca çoğunluğuz, güçlüyüz ve savaşa karşı hazırlıkta."* diyerek devenin yularını tutmuşlardı.

O ise her seferinde onları selâmlıyor ve:

"Deveyi kendi hâline bırakınız! Ona gideceği yer buyurulmuştur, emrolunduğu yere gider, ona yol veriniz!" diyerek gönülleri hoş ediyordu.

Gerçekten de Ensâr'dan her biri bir övünme sermayesi olmak üzere bu güzel misafiri kendi evinde ağırlamak gibi dünyalar değerinde bir şerefe nâil olma arzusunda bulunduğu için, hangisi tercih edilse diğerlerinin mahzun olacağı belli idi. Fakat konaklama yerini deve tayin ettiği takdirde kimsenin bir şey diyeceği kalmayacaktı.

Şimdi bütün gözler Kasvâ'yı takibe koyulmuştu.

Resulullah Aleyhisselâm Kasvâ'ya sağa sola gitmesi için en ufak bir işaret bile yapmıyor, her işinde olduğu gibi burada da ilâhî irâdeye tâbi olduğunu göstermek istiyordu. Nihayet deve, daha sonra inşâ edilecek mescidin kapısına tesadüf edecek olan yere çöktü. Az sonra kalktı, birkaç adım gittikten sonra birdenbire arkasını dönüp ilk çöktüğü yere gelerek tekrar çöktü, boynunu yere uzatarak tatlı tatlı böğürmeye ve deprenmeye başladı. Resulullah Aleyhisselâm: **"İnşaallah menzilim burasıdır."** buyurdu. Devesinden indikten sonra etrafını saranlara: **"Akrobamızdan kimin evi buraya yakın?"** diye sordu. Neccar oğulları'ndan Ebu Eyyûb Ensârî -radiyallahu anh- hemen öne çıktı ve: **"Yâ Resulellah! Benim evim daha yakındır. İşte evim, işte kapısı!"** diyerek kapıyı gösterdi. Bunun üzerine Resulullah Aleyhisselâm onların hanesine teşrif buyurdular. Ebu Eyyûb -radiyallahu anh- hemen devenin yükünü indirip evine taşıdı.

Medineli müslümanların ileri gelenlerinden Es'ad bin Zürâre -radiyallahu anh- de Kasvâ'nın yularına yapıştı, çekerek evine götürdü.

Vakit hayli geçtiği halde müslümanlar Resulullah Aleyhisselâm'ın yanından ayrılamıyorlardı.

Yedi Ay Kalınan Ev:

Ebu Eyyûb -radiyallahu anh- der ki:

"Resulullah Aleyhisselâm evimizi şereflendirdiği zaman alt katta kaldı. Ben zevcemle yukarıda bulunuyorduk. Gece olunca ona dedim ki 'Resulullah Aleyhisselâm'ın üst katta kalması daha münasip olacaktır. Zira kendisine melekler geliyor ve vahiy iniyor.' Bunu düşünürken gece ikimiz de uyuyamadık. Sabah olunca meseleyi açtım. 'Anam babam sana fedâ olsun yâ Resulellah! Bizim yukarıda olmamız, senin de aşağıda olman bize çok ağır geliyor. Sen yukarıya çık biz aşağıda oturalım!' dedim.

Resulullah Aleyhisselâm:

"Ey Ebu Eyyûb! Evin alt katında bulunmamız bizim için daha elverişlidir." buyurdu ve alt katta oturmaya devam etti. Sebeb olarak da alt katın ziyaretçiler için daha elverişli oluşunu gösterdi. Biz de istemeye istemeye üst katta bulunuyorduk.

Fakat bir gün, içinde su bulunan testimiz kırıldı. Suyun aşağıya damlayıp, onu rahatsız edebileceği endişesine kapılarak, tek örtüneceğimiz yorganımızı hemen suyun döküldüğü yere serip damlamasını önledik."

Ebu Eyyûb -radiyallahu anh- son derece sıkılıyordu. **"Seni hak dinle gönderen Zât'a yemin ederim ki, altında sizin bulunduğunuz bir evin üst katında ben rahat edemem!"** diye ısrar edince üst katta kalmayı kabul buyurdu.

Resulullah Aleyhisselâm, şu anda İstanbul'da metfun bulunan bu mübarek Sahabi'nin evinde, Mescid-i nebevi'nin yanındaki hücre-i saâdet yapıncaya kadar yedi ay misafir kalmıştır. Bundan dolayı **"Mihmandâr-ı nebî"** ünvanıyla anılır.

Evs ve Hazreç kabilesi'ne mensup müslümanlar akın akın gelerek bağlılıklarını tazelediler.

Bu zaman zarfında her gün üç-dört evden müslümanlar gelip evlerine yemeğe dâvet ediyorlar, Resulullah Aleyhisselâm'ın ihtiyaçlarını yerine getirmede âdeta yarışıyorlardı.

Enes bin Mâlik -radiyallahu anh-in annesi pek fakir olduğundan, bir şey veremediğine üzülüp dururdu. Nihayet bir gün on yaşındaki oğlunu elinden tutup getirdi ve: **"Yâ Resulellah! Bu da size hizmet etsin."** diyerek bırakıp gitti.

Es'ad bin Zürâre -radiyallahu anh- direkleri saç ağacından yapılmış, üzeri keten lifle dokunmuş, hasırla kaplı bir sedir gönderdi. Resulullah Aleyhisselâm hâne-i saâdetlerine taşınincaya kadar onun üzerinde uyumuştur, vefatına kadar da onun üzerinde uyudu.

Zeyd bin Sâbit -radiyallahu anh- der ki:

"Ebu Eyyûb'un evine indiği zaman Resulullah Aleyhisselâm'ın yanına ilk önce girip ekmek, tereyağı, sütle yapılmış tirid ikram eden ben idim. 'Allah seni mübarek kılsın!' diyerek duâ etti. Ashâb'ını çağırır, onu yediler."

Gelen yiyeceklerin pek azıyla yetinen Resulullah Aleyhisselâm, geri kalanını yoksul Muhâcirler'e dağıtır veya onları evine çağırarak kendi sofrasında ağırlardı. Ev sahiplerine her vesile ile duâ eder, onların bolluğa kavuşmalarını, huzur ve afiyet içinde olmalarını dilerdi. Hücre-i saâdet'lerine taşındıktan sonra bile zaman zaman Ebu Eyyûb -radiyallahu anh-in evine misafir olurdu.

Ebu Eyyûb Ensârî -R. Anh-:

Hicretten iki yıl kadar önce hanımı Ümmü Eyyûb -radiyallahu anhâ- ile birlikte müslüman olan Ebu Eyyûb Halid bin Zeyd -radiyallahu anh-, İkinci Akabe biatında da bulunmuştu. Resulullah Aleyhisselâm'la birlikte bütün savaşlara katılmış, ona bir zarar gelmesin diye hiç yanından ayrılmamıştı. Hatta bazı geceler çadırı etrafında nöbet tutardı.

Vahiy kâtiplerinden olması sebebiyle Kur'an-ı kerim âyetlerinin bir araya getirilmesine hizmet etti. İlmiyle de temayüz ettiği için kendisine sorulan dini konularda fetvâlar verdi.

Hazret-i Ebu Bekir -radiyallahu anh- devrindeki savaşlarla Hazret-i Ömer -radiyallahu anh- devrinde yapılan Suriye, Filistin, Mısır seferlerine katıldı. Kıbrıs seferinde de bulundu. Sağlığı yerinde olan herkesin Allah yolunda cihada katılması gerektiğine inanırdı. İhtiyarlık döneminde bile her sene bir savaşta bulunmaya gayret etti.

Katıldığı seferlerin sonuncusu müslümanların ilk İstanbul kuşatması oldu. Kuşatma devam ederken hastalanarak vefat etti. Vasiyeti üzerine bir askeri birlik tarafından surlara yakın bir yere götürülerek oraya defnedildi.

EVLIYÂ-İ KİRAM

-Kaddesallahu Esrârehüm- HAZERÂTI'NIN

“HÂTEMÜ'L-EVLIYÂ” HAKKINDAKİ

BEYAN ve İFŞAATLARI (100)

Muhammed Ca'fer Ed-Dimeşkî -kuddise sırruh- (4)

"Fusûsu'l-Hikem"e şerh yazan mutasavvıflar arasında mümtaz ve müstesnâ bir yere sahip olan Muhammed Ca'fer ed-Dimeşkî -kuddise sırruh- Hazretleri'nin, "Hâtemü'n-Nübüvve"nin ve "Hâtemü'l-Velâye"nin hakikatini gözler önüne seren mühim bir ifşaatıyla bu husutaki eşsiz beyanlarını nakletmeye devam ediyoruz.

Muhammed ed-Dimeşkî -kuddise sırruh- Hazretleri'nin, "Hatemiyyet" Mertebesinin Aslını Ortaya Çıkaran Esrârengiz Bir İfşaati ve Onu Tasdik Eden Mühim Bir Hadis-i Şerif:

Muhammed Ca'fer ed-Dimeşkî -kuddise sırruh- Hazretleri "**Şerh-i Fusûsu'l-Hikem**" adlı eserinde peygamberlerin nübüvvetlerini ve tecelliyât-ı İlâhî'yi ancak Hâtemü'l-Enbiyâ Aleyhisselâm'ın mişkâtından elde ettiklerine dikkati çekerek, Nûr Sûre-i şerifinin 35. Âyet-i kerîme'sinde işâret buyurulan "**Yıldız**"ın Resulullah Aleyhisselâm'dan başkası olmadığını ispatlayan mühim bir Hadis-i şerif nakletmiş; bu Hadis-i şerifin nûr ışığı altında "**Hâtemü'n-Nübüvve**"nin ve "**Hâtemü'l-Velâye**"nin ezeli hakikatini ortaya çıkaracak son derece mühim ipuçları vermiştir:

"Âdem devrinden Son Peygamber'e varıncaya kadar onlardan (peygamberlerden) ve onlara tâbî olanlardan hiç biri yoktur ki, aldığı ancak Hâteme'n-nebiyyîn mişkâtından (kandilinden) almış bulunmasın. Zîrâ Cenâb-ı İlâhî'den meydana gelen tecellî, ilk devirlerde bile Ahmedî hakikatın ona tecellî etmesine bağlıydı. İşte peygamberlerin keşifleri nisbetinde nazar edebildikleri nübüvvet (peygamberlik) de ancak bu Ahmedî hakikat sâyesinde tecellî eder. Onların idrakleri ve ona nazarları Cenâb-ı İlâhî'ye ulaşmalarını sağlar; bu hakikatın dışında ne nazar etmeleri, ne de görmeleri mümkün olmaz. Onların meclisi ve onlardan herhangi biri için tefrik edilen herhangi bir şey, bu "İlk Asıl" olmadıkça elde edilemez, zîrâ onların misbâhı (lâmbası) da, mişkâtı (kandili) de onun yüksek tecellisidir. Mişkât olmadıkça onun ne yansıması olabilir, ne de onunla herhangi bir ilgisi bulunabilir!

Onun 'yansıması'na gelince; O'nun -sallallahu aleyhi ve sellem- mişkâtıyla kendi hakikatinden ve 'ayn-ı sâbitesinden onlara bağıştta bulunmasına benzer.

Nitekim Allah-u Teâlâ "Nûr'un temsili hakkındaki:

"O'nun nûrunun misâli, içinde sırça bulunan bir kandilin misâli gibidir." buyruğuyla ona işâret etmiştir. (Nûr: 35)

Buradaki birleştirme, tıpkı İlâhî meclis gibi bu 'Nûr'un tümü hakkındadır.

O öyle bir sırçadır ki;

"O sırça, sanki inciyi anımsatan bir yıldızdır." (Nûr: 35)

O -sallallahu aleyhi ve sellem-, bu İlâhî sırta ilgili olarak Cibrîl'e: 'Bu yıldız benim.' buyruğuyla cevap vermiştir. Yâni hakîkî itibârla bu tecelliyâta o mazhardır, ondan başkası bu tecelliyâta ehil değildir.

Soru ve cevap hakkındaki kıssa, Hazret'in -sallallahu aleyhi ve sellem- Cibrîl'e kaç yaşında olduğunu sormasıyla yerini bulmuştur:

'Bilmiyorum! Ancak, ben burada bir yıldız bulunduğuna muttali' olmuştum. Her yetmiş senede bir defâ ortaya çıkardı. Ben onu yetmiş defâ gördüm.'

Başka bir rivâyette onunla ilgili olarak 'yetmiş'ten sonra, iki yerde ilâveten 'bin' ifâdesi zikredilir. Allah bilendir!..

Onun (Hâtemü'l-enbiyâ'nın) yaratılışı bakımından olan varlığı ertelenmiş, geciktirilmiştir. İşte bu cevap, onun -sallallahu aleyhi ve sellem- 'Hâteme'n-nebiyyîn' olmasına kadar erişir." ("Şerh-i Fusûsu'l-Hikem", İ.Ü. Ktp. AY, nr.: 4907, vr. 115-116)

Şeyh Muhammed ed-Dîmeşkî -kuddise sirruh- Hazretleri'nin "**Şerh-i Fusûsu'l-Hikem**"inde işâret ettiği, "**Hatemiyyet mertebesi**"nin aslı olan "**Hakikat-i Muhammediyye**"nin mâhiyetini gözler önüne seren bu Hadis-i şerîf tam olarak şöyledir:

Câbir -radiyallahu anh-den rivâyet edildiğine göre; Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem-:

"Allah'ın ilk yarattığı şey benim rûhumdur." deyince Cibrîl hayret etmişti.

Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Cibrîl'in bu husustaki hayretini görünce, Cibrîl'e: **"Ey Cibrîl! Kaç yaşındasın?"** buyurdu. Cibrîl: **"Bilmiyorum! Fakat dördüncü perdede bir yıldız vardı, her yetmiş senede bir defâ çıkardı. Ben onu yetmiş bin defâ gördüm."** cevâbını verdi.

Bunun üzerine Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem-:

"Allah'ın izzetine yemin ederim ki o yıldız benim!" buyurdu.

Sonra Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem-: **"Vahiy sana nereden geliyor?"** diye sordu. Cibrîl: **"Ben göklerde ve yerlerde dolaşırken bir zil sesi duyarım, duyunca Beytül-ma'mûr'a giderim ve vahiy oradan alıp yeryüzündeki nebî ve resullere veririm."** dedi.

Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- ona:

"Şimdi Beytül-ma'mûr'a git ve benim isim ve nesebimi orada söyle!" buyurdu.

Bunun üzerine Cibrîl hemen sür'atle Beytül-ma'mûr'a gitti ve Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem-in buyurduğu gibi isim ve nesebini söyledi. Daha önce hiç açılmayan Beytül-ma'mûr'un kapısı ilk defâ o zaman açıldı, Cibrîl Aleyhisselâm Beytül-ma'mûr'un içinde Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem-i oturmuş olarak gördü. Hayret ederek hızla yeryüzünde Resulullah'ın bulunduğu yere indi, Resulullah'ı daha önce Câbir'le konuşurken bıraktığı yerde gördü. Sonra tekrar Beytül-ma'mûr'a döndü, Resulullah'ı orada yine oturmuş olarak buldu. Sonra tekrar yeryüzüne indi, bu defâ yine Câbir'le konuşurken gördü. O zaman Cibrîl Aleyhisselâm Câbir -radiyallahu anh-e: **"Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- yerini hiç terketti mi?"** diye sordu. Câbir: **"Hayır ey Arab kardeş! Bizim konuştuğumuz mevzu sen bizden ayrıldığın zamandan beri hâlâ bitmedi, konuşmaya devâm ediyoruz."** cevâbını verdi.

Bunun üzerine Cibrîl, Resulullah'a:

"Eğer vahiy senden sana ise, aracı olmamdaki hikmet nedir?" deyince, Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem-:

"Bu teşrî' (insanlar arasında hüküm vermek) içindir, ey kardeşim Cibrîl!" buyurdu ve ardından şu Âyet-i kerîme'yi okudu:

"Sana onun (Kur'ân'ın) vahyi bitmeden önce Kur'ân'ı okumakta acele etme ve: 'Rabb'im! İlmimi arttır!' de!" (Tâ-hâ: 114) [Muhammed el-Burhânî, "et-Tebriatü'z-Zimme", s. 100-101]

Muhammed ed-Dimeşkî -kuddise sırruh- Hazretleri'nin bu beyanları ve onu tasdik eden bu Hadis-i şerîf, Şeyhü'l-ekber -kuddise sırruh- Hazretleri'nin: "**O öyle bir kaynaktan alır ki, Peygamber Aleyhisselâm'a vahiy getiren melek de aynı kaynaktan alır.**" sözüyle, "kaynak" olarak neyi kastettiğini ortaya çıkardığı gibi; bâzı Evliyâ-i kirâm'ın dile getirdikleri: "**Hâtemü'l-enbiyâ Aleyhisselâm getirdiği kânûnları ve ahkâm-ı Şer'iyye'yi kendi bâtınları olan Hâtem-i velâyet'ten alırlardı.**" sözünün de ne manâyâ geldiğini açıkça ortaya koymaktadır.

Nitekim Hazret, "**Şerh-i Fusûsu'l-Hikem**"inde yer alan yukarıdaki esrârengiz ifşaatının devamında, Hâtemü'l-Enbiyâ Aleyhisselâm'a has olan bu büyük sırrın aynı şekilde Hâtemü'l-evliyâ olan zâtta da tecellî ettiğine işâret ederek şöyle buyurmuştur:

"İşte Hâtemü'l-evliyâ da aynen böyledir. Velâyet mişkâtına ittibâ etmekle ve kendisinden almakla bir tahsise ermiş olan, kendilerinden daha önde olduğu diğer velîlere tasarruf ve istimdâd etmekle ilgili bu 'Rûhî evvelik' ona da verilmiştir. Âdem henüz su ile toprak arasında iken, şüphesiz ki o da velî idi. Bu cümlelerin tefsîri işte budur. Onun dışındaki velîler ise bu ilme sâhip olamadıkları için ancak velâyet şartlarını tahsil ettikten sonra velî olmuşlardır." ("Şerh-i Fusûsu'l-Hikem", İ.Ü. Ktp. AY, nr.: 4907, vr. 117)

| [Hakikat'te Bu Ay](#) | [Diğer Sayılar](#) | [Ana Sayfa](#) |

Allah-u Teâlâ'nın Sevgilileri'nin İfşaatlarına İzah ve Açıklamalar (35)

Muhyiddîn İbnü'l-Arâbî -kuddise sırruh- (24)

Mustafa Aleyhisselâm'ın Devriyle Birleşen Devir ve Bu Karanlık Devrin İmamı (2):

Allah-u Teâlâ İslâm dinini parçalayanların içyüzlerini Âyet-i kerime'lerinde beşeriyete duyuruyordu. Meselâ:

"Fırka fırka olup dinlerini parça parça edenlerle senin hiçbir ilgin yoktur. Onların iş Allah'a kalmıştır. Sonra O, yaptıklarını kendilerine haber verecektir." (En'âm: 159)

Buyuruyordu, emir veriyordu. Fakat halk Âyet-i kerime'yi okuyamıyordu, okusa bile anlamıyor, anlasa da nefsi dinlemiyordu. Fakat biz anlasa da anlamasa da, yılmadan-yıkılmadan Allah-u Teâlâ'nın "**Nûr**"unu yaymaya memurduk, mecburduk!..

Onlarla ilgi kuranlar bu emr-i İlâhî'yi dinlemez oldu ve hiçbir fert Âyet-i kerime ve Hadis-i şerif'le cevap veremedikleri için, kendilerine isnad ettiğimiz her şeyi ister istemez kabullendiler. Böylece bu saptırıcı imamlar Deccal'den daha beter oldular. Bunlar papazdan da, hahamdan da, mecûsiden de daha tehlikeli idiler. Zira onların cephesi var; fakat bunların cephesi yok!..

İşte Allah-u Teâlâ bu "**Nûr**"u indirdikten sonra bu din kurucuların putları kırıldı, putları kırılınca da ortada kaldılar! Bu firavunlar bir bir yok oldular, birer birer biçildiler, hükümsüz hâle geldiler. Bu saptırıcı imamların ve diğer zümrelerin nifakları ortada kaldı; zulümât dağıldı, ortalıkta "**Nûr**" kaldı! Böyle olmadı mı?

Bu neye benzer? Bir eve bir hırsız girdiği zaman evin çocuğu: "*Baba!*" dediği zaman hırsız hemen kaçır. Hırsız pür-silâh, amma o evin sâhibi değil!.. Bunlar da bu dinin sâhibi değildi, hırsız idi, Allah-u Teâlâ bunları yok etti!..

Bunlar yalnız kendilerini İslâm olarak tanıyorlardı. Kendilerine o kadar güveniyorlardı ki; etraflarında insanlar vardı, kasaları dolu idi, kafaları da dolu idi; fakat Allah-u Teâlâ'nın lütfu erişince hepsini eritti gitti. Ne kasa kaldı, ne de masa kaldı!..

Muhyiddîn İbnü'l-Arâbî -kuddise sirruh-Hazretleri:

"İnatçı zorbarların ve dalâlete düşüren şeytanın iyice azgınlaşacağı devir, gündüzün gecedен çıktığı şekilde onların karşısına çıkar." buyuruyor.

Bu din kurucuların, bu âhir zaman imamlarının her biri her ne kadar mahkemelere mürâcaat etmişlerse de, mahkemeler de onların durumunu ortaya koyan beyanlarımızı tasdik etti.

Güneş çıkınca karların eridiği gibi eridiler, hepsi yerlere serildiler! Ne din kurucuları kaldı, ne de türemeleri kaldı, hepside sukût-u hayâle uğradılar. Bu "**Nûr**" ile müminler maddî-mânevî şifâ buldular, İlâhî rahmete kavuştular, imanlarını muhâfaza ederek küfre düşmekten kurtuldular; fakat onları ilâh edinenler ise hüsrâna uğradılar!..

İşte böyle karanlık bir devir içinde bu gibi zümrelerle çatışmanın, bu türemelerle mücâdele etmenin; bu siyah bayraklıların çekinmeden halkın üzerine yürümelerinin ve bu "**Nûr**"u yaymalarının sebebi, bu İlâhî lütfu mazhar olmalarıdır. Bu devrin kıymeti buradan geliyor.

Allah-u Teâlâ bu bayraklıları bu lütufla nasiptar etti, bu çıkırı onlara sirâyet ettirdi. Bu çıkırı onlar açtılar, bu hakikatî bunlar yaydılar, bu berzahı bunlar kurdular. Bunun içinde bi'l-hakkın Allah-u Teâlâ'nın bu lütuf fazîletine erdiler.

Allah-u Teâlâ Mürselât sûre-i şerif'inin ikinci Âyet-i kerime'sinde şöyle buyurmaktadır:

"Estikçe eserek, (zararları) savurup atanlara andolsun ki!" (Mürselât: 2)

Estikleri zaman ağaçları kökünden söken, izleri değiştiren rüzgârlar gibi, Dîn-i mübîn'e gönül veren mücâhidler de şiddetle eserler, zararları ve zararlıları savurup atarlar. İşte bunlar da gönderilenlerdir, vazifeleri budur. Bunlar da Âyet-i kerime'deki bu tebşirâta girmektedirler.

İşte böyle bir zamanda Allah-u Teâlâ bu ilmi indirdi, bu bölücülerin nifaklarını yüzlerine vurdu, maskelerini de kaldırdı!.. Kendi katında dinin İslâm dini olduğunu ve onların kurdukları dinlerin müteber olmadığını Âyet-i kerime'leri ile beşeriyete duyurdu.

"Allah katında din İslâm'dır." (Âl-i imrân: 19)

Âyet-i kerime'si mûcibince; Allah-u Teâlâ'nın izni ve desteğiyle bunların üzerine öyle bir yüründü ki; dalâlet batağına düştüklerini bildiren Âyet-i kerime ve Hadis-i şerif'ler yüzlerine karşı okundu, bâtil oldukları bir bir anlatıldı. Ne geriye dönebildiler, ne de dinlerini yürütebildiler. Bâriz bir şekilde görüldü ki, maskeleri inince hepsi de ortada kaldı. "**Hakk**" gelince, "**İlâhî Nûr**" gelince "bâtil" gitti, bunlar da bâtil olup gittiler!

Allah-u Teâlâ Âyet-i kerime'sinde buyurur ki:

"De ki: Hakk geldi, bâtil gitti, çünkü bâtil yok olmaya mahkûmdur." (İsrâ: 81)

Binâenaleyh hakk gelince bunların sahte dinleri söndü, bâtil dinleri battı, putları kırıldı, maskeleri düştü, ortalık selâmet buldu. "*Eyvah!..*" denildi, amma ömür gitti, paralar da gitti... Din de gitti, iman da gitti, hepsi gitti!..

Kitaplarda bir beyânımız vardı: "Bu '**Nûr**' yayılınca sizde ne keş kalır, ne de keşâne, hepsi olur vîrâne!.." Bunlar söylenmişti. Şimdi ne keş kaldı, ne de keşâne! Binâlar vîrâne oldu, isimleri kaldı, cisimleri gitti. Amma o binâlar da halkın parası ile yapılmıştı!

Halk işte bu koyun postuna bürünmüş kurtlardan bi-İzni'llâhi Teâlâ kurtuldu. Hem imanları kurtuldu, hem de maddeleri kurtuldu! Şimdi artık ne gasp yapabiliyorlar, ne de istilâ plânları kurabiliyorlar!

Allah-u Teâlâ bunlara daha dünyada iken gadab etti, rezil ve rüsvay oldular. Nûr-i İlâhî hâkim olunca ne allahlık dâvâsı kaldı, ne de onları ilâh edinen türemelerde bir bağılılık kaldı. Hepsi de hükümsüz kaldı, hepsi de sükût-u hayâle uğradılar. Âhiretteki durumları ise Allah'a kalmış!..

Dolayısıyla yeni bir devir açıldı. Başla son birleşti, aynı seviyeye geldi. Hadis-i şerif'te bildirildiği üzere; garip olarak başlayan müslümanlık, başladığı gibi garip olarak avdet etti... Öyle olmadı mı? Bunu Allah-u Teâlâ yapar, mahlûk bunu yapamaz. Lütfeden, ihsân eden Sâhibim'e sonsuz şükürler olsun!..

İşte bu putlar bu şekilde kırıldı. O'nun desteği olmasaydı, bu karın dağılması mümkün değildi!

Bunlar gök kubbe altındakilerin en şerlileridir. Bunların yaptığını papaz yapamaz, çünkü onun hedefi var. Bunlar ise "*İslâm*" gibi göründü, cemaati topladı, kendine benimsedi, sonra kâfire teslim etti ve küfrü ilân etti! "*Ben küfrü hoş gördüm, siz de görün!*" dedi. Sonra biz maskesini indirince uyananlar uyandı, uyanmayan zaten gitti!..

Size bu anlatılanlar için zâhirî kısmıdır, iç kısmı daha da vahimdir. "Dış yüzü" ne demek, "iç yüzü" ne demek? Bütün bu anlatılanlar için dış yüzüdür! İç yüzü ise ayrıdır, bugün size ancak bunların bir kısmını açıyorum...

| [Hakikat'te Bu Ay](#) | [Diğer Sayılar](#) | [Ana Sayfa](#) |

TASAVVUF'UN ASLI HAKİKAT VE MARİFETULLAH İNCİLERİ

"Sâdıklarla Beraber Olmak"

Tarikat-ı aliye'ye intisap etmek ve mürşidin öğretip telkin edeceği zikir ile kalbini ihyâ eylemek her mümin için önemli ve lüzumludur.

Binaenaleyh:

"Ey iman edenler! Allah'tan korkun ve sâdıklarla beraber olun." (Tevbe: 119)

Şeklindeki ilâhî emre uyarak Tarikat-ı aliye'ye dahil olmak ve o Tarikat-ı aliye'de mevcut olan ümmetin büyüklerinin ruhânî yardımlarıyla kuvvet kazanmak gerekir.

Bu emr-i şerif'e uyarak bir Mürşid-i kâmil aramak vâciptir.

"Sâdıkın"den murad **"Mürşidûn"** yani mürşidler olduğu **"Bahr-ul Hakâyık"** tefsirinde beyan buyurulmuştur.

Allah-u Teâlâ ehl-i imânı bu Âyet-i kerime ile mükellef kılmış, vâris-i enbiya olan bir Mürşid-i kâmil'in maiyyetinde bulunmalarını emretmiştir.

Allah-u Teâlâ'nın **"Teklif-i mâlâ yutak"** buyurmayacağı yani kuluna güç getiremeyeceği şeyi teklif etmeyeceğini bildiğimiz halde; sâdıklarla beraber olmayı emredince, her zaman için sâdıkları bulundurmaya hem de bildirmeye temin etmiş demektir.

"Sâdıklar Kimlerdir?"

Sâdıklar, Allah-u Teâlâ'nın veli kulu olan mürşid-i kâmillerdir.

Bu sâdıklar üç merhaleden geçer.

Birincisi, dünyaya gelir. Fakat şu bir gerçektir ki dünyaya gönderilmeden evvel o sâdıklardandır, o sâdik olarak gelir.

İkincisi, bir rehber-i sâdik ile geldiği makamlara tekrar çıkar, Hakk'a ulaşır.

Üçüncüsü Allah-u Teâlâ onu vazifelendirmeyi murad etmişse onu o makamdan aşağıya indirir ve vazifedar yapar. Bir veli ikinci turda ne kadar çok yükselirse, üçüncü turda o kadar çok aşağıya iner, irşad ve terbiyesi de o kadar çok tesirli olur.

Allah-u Teâlâ onlarla olmayı emir buyuruyor. Çünkü o kulunun varlığını boşaltmış, kendi lütfu ile doldurmuştur. Ona kendini bildirmiş, mahlûka âit hiçbir şey olmadığını, her şeyin O'nun ve O'ndan olduğunu ona duyurmuştur. Sonra onu irşad için vazifelendirerek mânevî makamından indirmiştir. *"Ben seni gönderiyorum, bildirdiklerimi bildir."* diye. Bunların muallimi Allah-u Teâlâ'dır. Başkasına o sermayeyi vermediği için, hiç kimse O'nu bilip öğretemez. Vermediği için kimse bilemez. Dolambaçlı yollardan gider. İşte bu hakikati öğrenmek için Allah-u Teâlâ sâdıklarla beraber olmayı emrediyor. Bu sebeplerdir ki, onu bulamamak Hakk'ı bulamamak kadar mühim oluyor. Bu mühimliği kavrayabilmek de mühimdir.

Mürşid'in Ahlâkı ve Vasıfları:

İstikamet:

Şeriat-ı mutahhara'nın iktizası ile, istikamet üzere amel etmek demektir.

Allah-u Teâlâ Âyet-i kerime'sinde:

"Emrolunduğun gibi dosdoğru ol!" buyuruyor. (Hûd: 112)

Bu Âyet-i kerime mucibince emir doğrultusunda istikamette yürürler. Beşeriyete güzel birer numune olurlar. Nasiptar olanlar onlardan numune alır, Hakk'ı ve hakikati bilir ve bulur.

Hazret-i Âişe -radiyallahu anhâ- Vâlidemiz:

"Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-in ahlâkı Kur'an'dı." buyurmuşlardır. (Müslim)

Yani Kur'an-ı kerim'deki bütün hükümlerin tatbiki onun yaşayışında görülmektedir. Bu bakımdan o Hazret-i Kur'an'dır.

Mürşidin bu vasıfta olması gerekir. Bu olmazsa, bir tek vasfı noksan olursa o mürşid-i kâmil değildir. İşte ölçü, işte tartı.

Nasihât:

İnsanları ahkâma uymaya dâvet ve Allah-u Teâlâ'nın yoluna irşad etmektir.

Kişiyi müşkül durumdan kurtarmak, en öz sözle en kestirme yolla, en doğruyu tarif etmek ve onu Hakk'a yöneltmek, Hakk'a ulaştırmak.

Âyet-i kerime'de şöyle buyuruluyor:

"Rabb'inin yoluna hikmetle, güzel öğüt ve nasihatla dâvet et." (Nahl: 125)

Allah-u Teâlâ hikmeti lütfedecek ki, kişi hikmetle konuşsun. O'nun hikmet vermediği kimse hikmetle konuşamaz. Hikmet peygamberlere, sıdıklara ve sâdik âlimlere verdiği bir sırdır.

Şefkat:

Bütün mahlûkata şefkat ve merhamet nazarı ile bakmaktır.

Allah-u Teâlâ Âyet-i kerime'sinde buyurur ki:

"İyilik yapın, çünkü Allah iyilik yapanları sever." (Bakara: 195)

Tanıdığına tanımadığına sırf Allah rızâsı için elinden gelen yardımı esirgememek onların şîârıdır. Bu insana olduğu gibi hayvana da şâmildir.

Diğer bir Âyet-i kerime'sinde buyurur ki:

"Müminlerden sana tâbi olanlara şefkat kanadını indir." (Şuarâ: 215)

Nitekim İbrahim Hakkı Erzurumî -kuddise sirruh- Hazretleri şöyle buyurmuşlardır:

"Allah-u Teâlâ'nın emir ve yasaklarına tam uyar ve bunları gayet yumuşak ve güzel bir dille halka telkin eder, öğretir.

Muhabbet ehlini sever, sevilmeyeceklerse sevgisizlik gösterir. Gerek sevgisi gerekse kızması kendi nefsi için değil, sırf Allah içindir. Kalbinde kimseye kötülük beslemez. Kınayanların kınamasından korkmaz.

Bunun kahır lütfu ile, kızması hilmi ile, celâli cemâli ile karışık olduğundan; kızma halinde râzı olup, rızâ halinde kızma gösterir. Fakat her şeyi yerli yerinde yapar. Her halinde adalet üzere hareket eder." (Mârifetnâme)

Merhamet:

Kişinin ulaşamadığı nimeti gönül hoşluğu ile, elinde bu mevcutsa, ona o nimeti ulaştırmak. Bunun mânâsı çok derindir.

Tasavvur buyurun ki Resul-i Ekrem -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz ne kadar merhametliydi, ne kadar şefkatliydi. Bu hususiyet, kuvve-i beşeriyenin haricindedir. Onun vekiline de bu husus intikal etmiştir.

Resul-i Ekrem -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz Hadis-i şeriflerinde buyururlar ki:

"Siz yeryüzündekilere merhamet edin ki, gökyüzündekiler de size merhamet etsin." (C. Sağır)

Binaenaleyh bu vasıflar tecelli etmedikçe o kimse Mürşid-i kâmil değildir. Bu ölçüler kişinin elinde oldukça hayatta yolunu şaşırılmaz, istikametten ayrılmaz.

[| Hakikat'te Bu Ay](#) | [Diğer Sayılar](#) | [Ana Sayfa](#) |

İSLÂM İLMİHALİ

ALLAH-U TEÂLÂ'NIN KİTAPLARINA İNANMAK

Allah-u Teâlâ insanlara hidayet yolunu göstermek, dalâletten kurtarmak, dünya saâdetine âhîret selâmetine erdirmek için peygamberlerinden bazılarını "**Kitaplar**" bazılarını da "**Sayfalar**" göndermiştir.

Her peygambere, gönderildiği insanlar arasındaki ihtilâf ve ayrılıkları halletmek için bir kitap verilmiştir.

Âyet-i kerime'de şöyle buyuruluyor:

"İnsanlar bir tek ümmet idi. Bu durumda iken Allah müjdeleyici ve uyarıcı olarak peygamberleri gönderdi. İnsanların ayrılığa düştükleri hususlarda aralarında hüküm vermeleri için onlarla birlikte hak kitaplar indirdi. İndirilen kitapta, gönderilen peygamber ve onun dininde hiç kimse ayrılığa düşmedi. Ancak kendilerine apaçık deliller geldikten sonra, sırf aralarındaki kıskançlıktan, ihtirastan ötürü kendilerine kitap verilenler ayrılığa düştüler. Bunun üzerine Allah kendi izni ile inananları, ayrılığa düştükleri gerçeğe erdirdi. Allah dilediğine doğru yolu gösterir." (Bakara: 213)

Kendisine müstakil bir kitap verilmeyen peygamberler ise, daha önce indirilen ilâhî bir kitaba tâbi olmuşlar ve gönderildikleri milletlere talim ve telkin etmekle vazifelendirilmişlerdir.

Bunun içindir ki Allah-u Teâlâ sadece Kur'an-ı kerim'e değil, daha önce indirilen ilâhî kitapların hepsine iman etmeyi emir buyurmuştur:

"Ey iman edenler! Allah'a, Peygamber'ine, peygamberine indirdiği Kitap'a ve daha önce indirdiği Kitap'a iman ediniz." (Nisâ: 136)

Kur'an-ı kerim'de her millete bir peygamber ve her peygambere de bir "Kitap" veya "Suhuf" verildiği bildirilmiş ise de, bütün peygamberlere indirilen kitapların isimleri ayrı ayrı beyan edilmemiştir.

Bu bakımdan Kur'an-ı kerim'de isimleri geçen mukaddes kitapların her birinin Allah kelâmı olduğuna ayrı ayrı inanmak her müslümana farzdır. Bir insan Allah-u Teâlâ'nın indirdiği ilâhî kitaplara inanmadıkça müslüman olamaz.

Ancak Kur'an-ı kerim'den başka diğer kitapların bir kısmı tamamen kaybolmuş, günümüze kadar gelenler de tahrif edilerek ilâhî kitap özelliğini yitirmiştir. Biz bozulmuş olan bu kitapların Allah'tan gelen ilk şekline inanıyoruz.

SUHUF:

İlk gelen kitaplar, küçük toplulukların ihtiyaçlarına cevap verebilecek şekilde sahifelerden ibaret idi.

Âdem Aleyhisselâm'a 10 sayfa, Şit Aleyhisselâm'a 50 sayfa, İdris Aleyhisselâm'a 30 sayfa, İbrahim Aleyhisselâm'a 10 sayfa indirilmişti. Bugün bu sayfalardan hiçbiri mevcut değildir.

Suhuf adı verilen bu kitaplardaki bilgiler daha tafsilâtlı bir şekilde Kitab-ı kerim'imizde bizlere anlatılmıştır.

Âyet-i kerime'de:

"Doğrusu bu hükümler ilk sahifelerde, İbrahim ve Musâ'nın sahifelerinde de vardır." buyruluyor. (A'lâ: 18-19)

KİTAPLAR

Büyük toplulukların peygamberlerine büyük kitaplar gönderilmiştir.

Musa Aleyhisselâm'a **Tevrat**,

Dâvud Aleyhisselâm'a **Zebur**,

İsâ Aleyhisselâm'a **İncil**,

Muhammed Aleyhisselâm'a ise **Kur'an-ı kerim** verilmiştir.

KUR'AN-I KERİM:

• Allah-u Teâlâ'nın en son ve en büyük kitabıdır. Cebrâil Aleyhisselâm vasıtası ile peygamber Muhammed Aleyhisselâm'a indirilmiştir. Ondan bize kadar tevatür yoluyla, hiç kimsenin itiraz edemeyeceği bir kesinlikle ulaştırılmıştır. Bütün insanlığa gönderildiği için, bozulmadan muhafaza edileceği de garanti altına alınmıştır.

Âyet-i kerime'sinde:

"Bir zikir olan Kur'an'ı biz indirdik ve onun koruyucusu da elbette biziz." buyuruyor. (Hicr: 9)

• Kur'an'ın ismi, bizzat Allah-u Teâlâ tarafından verilmiştir:

"Muhakkak ki o, elbette çok şerefli bir Kur'an'dır." (Vâkıa: 77)

Kur'an-ı kerim'in bundan başka elli kadar isim ve sıfatları vardır. Bunlardan en meşhurları; **Kitap, Furkan, Tenzil, Zikir, Hakk, Nûr, Mübin, Burhan, Kelâmullah, Hablullah**'dır.

• Resul-i Ekrem -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz kırk yaşına ulaştığı yılda, Ramazan ayının Kadir gecesi sabah olurken ilk defa Kur'an-ı kerim vahyedilmeye başlanmıştır. Peygamberlik müddeti süresince zaman zaman ve çeşitli vesilelerle, âyet âyet, sûre sûre nâzil olmuş ve yirmi üç senede tamamlanmıştır.

Âyet-i kerime'lerin pek çoğu, o âyetle ilgili bir hâdiseye üzerine veya sorulan bir soruya cevap olarak indiriliyordu. Buna **nüzul sebepleri** denir.

• Resul-i Ekrem -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz gelen vahyi, etrafında bulunan **"Vahiy kâtipleri"**ne yazdırırdı, her Âyet-i kerime'nin hangi sûreye yazılacağını işaret buyururdu. Derilere, kürek kemiklerine, taş parçalarına, ağaç kabukları üzerine yazılan vahiyler itina ile saklandığı gibi, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz ve bir çok Ashab-ı kiram tarafından ezberleniyordu. Namazlarda ve namaz haricinde bol bol okunmak suretiyle unutulması önlenmiş, yanlışsız olarak zihinlere yerleşmesi sağlanmıştır.

Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz kendisine gelen vahyi hemen ezberlemiş olur ve asla unutmazdı.

Allah-u Teâlâ:

"Resul'üm! Seni okutacağız da hiç unutmayacaksın!" buyurmuştur. (A'lâ: 6)

Her Ramazan ayında, Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz o zamana kadar inmiş olan Kur'an-ı kerim'i Cebrâil Aleyhisselâm'a okur, onunla mukabele ederdi. Vefatından önceki Ramazan'da ise bu okuma ve dinletme işi bir kaç defa tekrarlandı.

Nihayet son gelen Âyet-i kerime ile Kur'an-ı kerim son tertibini almıştı. Fakat Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz hayatta iken devamlı vahiy geldiği için baştan sona kadar yazılmış olmakla beraber, bir kitap haline getirmek mümkün olmamıştı. En son indirilen vahiyden dokuz gün kadar sonra da Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz âhirete intikal etmiştir.

• İlk halife **Hazret-i Ebu Bekir** -radiyallahu anh- zamanında, **Hazret-i Ömer** -radiyallahu anh-in müracaatı üzerine **Zeyd bin Sâbit** -radiyallahu anh- başkanlığında kurulan bir komisyon Kur'an-ı kerim'i bir kitap haline getirmiştir.

Mescid-i nebevî'de çalışmalar başlatıldı. Her Âyet-i kerime ezbere bilinmekle beraber Resulullah Aleyhisselâm'ın huzurunda yazıldığını bizzat gören iki şahitle birlikte ve yazılı olarak getirilmesi şart koşuldu. Böylece Kur'an-ı kerim Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz'in öğrettiği, ezberlettiği ve yazdırdığı şekliyle bir cilt halinde toplandı. Buna "**Mushaf**" denildi.

• **Hazret-i Osman** -radiyallahu anh- zamanında bu ana nüsha, yine Zeyd bin Sâbit -radiyallahu anh- başkanlığında toplanan bir komisyon tarafından çoğaltıldı.

Birisi Medine-i münevvere'de bırakıldı, diğerleri Basra, Küfe, Mısır, Bahreyn, Yemen, Mekke... gibi mühim İslâm merkezlerine gönderildi.

• O zamandan bu zamana kadar hiçbir Âyet-i kerime'si, kelimesi, harfi, noktası bile değişmemiştir. Kıyamete kadar da hiç değişmeden devam edecektir. Bir benzeri ortaya konmadığı gibi, bundan sonra da beşer bundan âciz kalacaktır.

Bu vasfa sahip tek kitap odur.

• Diğer İlahî kitaplar vahyolunduğu zaman yazılmamışlardı. İndirildiği peygamberlerin vefatlarından nice zaman sonra ortaya çıkarılmıştır. Bugün ortada üç Tevrat, dört de İncil bulunmaktadır. Her biri ayrı ayrı Tevrat ve İncil diye kabul olunur. Hiç birbirine uymazlar, birbirleriyle münasebeti olmayan tarafları da pek çoktur. Hatta bir kısmının ifadesi diğerinin ifadesini yalanlamaktadır. Halbuki Allah-u Teâlâ bir Tevrat ve bir İncil indirmişti.

• Kur'an-ı kerim hem söz, hem de mânâ yönünden eşsizdir. Resul-i Ekrem -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz'in en büyük mucizesidir.

Diğer peygamberlerin mucizeleri vefatları ile sona ermiş, o mucizeleri o zamanda hazır bulunanlardan başkaları görmemiştir. Kur'an-ı kerim mucizesi ise kıyamete kadar devam edecektir. Şimdiye kadar en küçük bir sûresi taklit edilememiş, ona benzer bir söz ortaya konulamamıştır.

| [Hakikat'te Bu Ay](#) | [Diğer Sayılar](#) | [Ana Sayfa](#) |

**Tedbir;
Allah-u Teâlâ'nın Verdiği Aklı
Yerinde ve Zamanında Kullanmaktır!**

Kissadan Hisse

***Yunanistan büyük bir hızla silahlanıyor. Ordusunu füzelerle, yakıcı silahlarla donatıyor.
Dünyada satılan silahların %7'sini Yunanistan alıyor.
Harp tehlikesi var... Kuraklık var... Tedbir yok!...***

Millet olarak günlük yaşıyoruz. "Tedbir", "Hazırlık" gibi kelimeler sanki bizim lügatimizde yok. Devlet olarak da aynı durumdayız.

Enerji, tarım, sağlık gibi en temel konularda bile "Saldım çayıra" hesabı yol alıyoruz. Günlük sıkıntılara günlük çözümler bulmaya çalışıyoruz. Şimdilik kör-topal idare ediyoruz.

Hemen her işimizde böyleyiz. "Su uyur, düşman uyumaz." atasözü de lügatimizden çıkmış gibidir. Zira "Düşmanları dost belleme" gibi bir garabetle halkımızı uyutuyoruz. Tescilli düşmanlarımızla ailece görüşmekle iftihar ediyoruz.

Halbuki; meselâ Yunanistan yıllardır müthiş bir silahlanma gayreti içerisinde. Hususiyetle son yıllarda yaptıkları askerî harcamalar Yunanistan'ı "Silahlanmaya en çok para harcayan ülkeler" sıralamasında en üst sıralara taşımış durumda. Yunanistan büyük ve artan bir hızla silahlanıyor.

Her türlü bilginin anında dünyanın diğer köşesine ulaştığı bir enformasyon çağında yaşıyoruz. Önümüzde yaşanabilecek sıkıntıların hepsinin işaretleri gözümüzün önünde cereyan ediyor. Âdetâ Allah-u Teâlâ bize haber veriyor. Ancak kimse farkında değil! Hayat böyle devam edecekmiş gibi gününü gün etmenin derdinde.

Bu yüzden halk bu gibi haberleri okumak, duymak istemiyor. Ancak bunları karınca kararınca duyurmak da bizim vazifemiz. Tedbirini alan alır.

Yusuf Aleyhisselâm Kıssası ve İbretli Bir Tedbir ve Hazırlık Numunesi:

Geçmiş devirlerde yaşamış Peygamber Efendilerimiz'in kıssaları Kuran-ı kerim'de bizlere haber verilmiştir. Bu kıssalarda hepimiz için ibretler vardır.

Yusuf Aleyhisselâm devrinde yaşanan, aşağıda arzedeceğimiz hadise bu duruma güzel bir örnektir. Bu kıssayı okuyunca, insan ister istemez geçmiş devirlerde yaşayan kralların halkın mutluluğu ve devletin selameti için gösterdikleri gayret ile bugünkü modern yüzyılın sorumluluk sahiplerinin icraatlarını kıyas etmeden edemiyor.

Yusuf Aleyhisselâm devrinde Mısır kralı bir rüya görmüştü.

Âyet-i kerime'de şöyle buyruluyor:

"Kral dedi ki:

'Ben rüyâmda yedi semiz ineği yedi zayıf ineğin yediğini görüyorum. Ayrıca yedi yeşil başak ve bir o kadar da kuru başak görüyorum.'" (Yusuf: 43)

Bu rüyadan huzursuz olan kral rüyasını tabir ettirmek için ileri gelenleri bir araya toplattı. Kralın emri üzerine toplanan vezirler rüyâyı tabir edemediler. Fakat kral bu rüyânın mutlaka tâbir edilmesini istiyordu. Vezirlerin hepsi birden seferber oldular. Mısır'da ne kadar sihirbaz, falcı, kâhin, bilgin, rüyâ yorumcusu... varsa hepsini toplayıp kralın huzuruna getirdiler. Her biri bir şey söylediyse de, kral hiçbirisinden gönlünü rahatlatacak bir cevap alamadı.

Bu kadar kişinin bir rüyânın yorumunda âciz kaldığını gören kral, ne yapacağını şaşırılmış, rüyânın bir türlü etkisinden kurtulamamıştı.

Yusuf Aleyhisselâm o sırada haksız yere zindanda idi. Yusuf Aleyhisselâm'ın zindanda arkadaşı olan bir kişi daha sonra zindandan kurtulmuş ve sarayda eski işini yapmaya başlamıştı. Bu hadise üzerine Yusuf Aleyhisselâm'ı hatırladı. Zindana gitmek için kraldan izin istedi.

Âyet-i kerime'de şöyle buyuruluyor:

"Zindandaki iki kişiden kurtulmuş olanı, uzun bir zaman sonra Yusuf'u hatırladı ve: 'Ben size onun yorumunu haber veririm, hele beni bir gönderin.' dedi." (Yusuf: 45)

Onun bu isteği üzerine kral derhal kendisini zindana gönderdi. Yıllar sonra iki arkadaş buluştular.

Yusuf Aleyhisselâm, sadra şifâ verecek şekilde açıklamada bulundu:

"Âdetiniz üzere yedi sene ekin ekersiniz. Sonra biçtiğiniz ekinin yediğinizden artanını başağında bırakınız." (Yusuf: 47)

"Sonra bunun ardından yedi kurak yıl gelecek. Tohumluk olarak saklayacaklarınızdan az bir miktar hariç, o yıllar için önceden biriktirdiklerinizi yiyip bitirecek." (Yusuf: 48)

"Sonra bunun ardından da bir yıl gelecek ki, o yılda insanlara bol yağmur verilecek, o zaman da sıkıp sağacaklar." (Yusuf: 49)

Yusuf Aleyhisselâm sadece kralın rüyâsını yorumlamakla kalmamış, yedi kıtlık yılında tahıl depolamak gerektiğini söyleyerek onlara yol da göstermişti. Ayrıca, sonraki bolluk yılına dâir rüyâda bir işaret olmamasına rağmen, yine bolluk döneminin başlayacağını onlara müjdelemiştir.

Hizmetçi bu duyduklarını krala anlattığında kral bu yorumu çok beğendi. Rüyâ tâbirindeki vukufiyetini fazlasıyla takdir etti, onun ilim ve fazilet sahibi bir kimse olduğunu anladı. Onu yakından tanımak ve bu yorumu bizzat kendi ağzından dinlemek istedi. Derhal çıkarılıp huzuruna getirilmesi için adamlarını zindana yolladı.

Ancak Yusuf Aleyhisselâm önce üzerindeki iftiranın aslının ortaya çıkartılmasını istedi. Hâinlerden olmadığının ortaya çıkmasını istiyordu.

"Bu, Aziz'in yokluğunda ona hâinlik etmediğimi ve Allah'ın hâinlerin hilesini başarıya erdirmeyeceğini (herkesin) bilmesi içindir. Ben nefsimi temize çıkarmıyorum. Nefis olanca şiddetiyle kötülüğü emreder." (Yusuf: 52-53)

Yusuf Aleyhisselâm'ın suçsuzluğu ortaya çıkınca kralın:

"Onu bana getirin, yanıma alayım!" (Yusuf: 54)

Emri üzerine saraya gitti ve orada saygı ile karşılandı. Kral kendisiyle konuşup tanışınca; fazilet ve meziyetini, huy güzelliğini, yüceliğini, isabetli görüş sahibi olduğunu gözü ile görünce, hakkında yüksek bir kanaate sahip oldu. Zeki ve itimatlı bir insan olduğunu sezerek ondan istifade etmeyi düşündü.

"Bugün sen bizim nezdimizde yüksek bir mevki sahibisin ve güvenilir bir kimsesin." dedi. (Yusuf: 54)

Kral, gördüğü rüyânın tabirini Yusuf Aleyhisselâm'dan bizzat dinledi. Sonra da: "*Peki bu işi kim yapacak?*" diye sordu.

Yusuf Aleyhisselâm şöyle cevap verdi:

"Beni memleketin hazinelerine memur et! Çünkü ben onları çok iyi korurum ve bu işi bilirim." (Yusuf: 55)

Bu isteğini kralın kabul etmesi üzerine Yusuf Aleyhisselâm Mısır'ın bütün ekonomik işlerini üzerine aldı. Mısır mâliye nazırı oldu.

Allah-u Teâlâ Âyet-i kerime'sinde şöyle buyurur:

"Böylece biz Yusuf'u o memlekette yerleştirip kendisine mevki verdik." (Yusuf: 56)

Yusuf Aleyhisselâm hemen işe başladı. Tıpkı rüyâyı yorumladığı gibi olmuş, ilk yedi yılda büyük bir bolluk görülmüştü. Halk ziraatle uğraşmalarını emretti. Halk ekin ekmedik yer bırakmadı. Kıtlığa karşı tedbir olarak büyük ambarlar yaptırıp, mahsullerin fazlasını başakları ile beraber depo ettirdi, üretimi artırmak için ayrıca çalışmalar yaptı. Kadın-erkek, genç-ihtiyar herkes onu çok seviyordu.

Derken kıtlık yılları gelip çattı. Dillere destan olan bu müthiş kıtlık; yalnız Mısır'ı değil, Şam ve Kenan da dahil, bütün komşu memleketleri etkisi altına aldı, bir baştan bir başa kasıp kavuruyordu. Her şey tıpkı Yusuf Aleyhisselâm'ın rüyâyı yorumladığı gibi oldu. Yeni vezirin attığı akıllıca adımlar sayesinde yalnızca Mısır'da sıkıntı yoktu. Halk ihtiyaçlarını temin etmek için akın akın ambarlara koşuyordu.

Yusuf Aleyhisselâm vazifesini adaletle yerine getirdiği için herkesin sevgisini kazanıyordu. Birkaç gün aç kaldığı olurdu. *"Niçin aç kalıyorsun?"* diyenlere:

"Aç kalanların halinden gafil bulunmamak için." derdi.

Hatta krala dahi günde bir öğün yemek verilmesini aşçısına emretti. Bu hareketi ile kralın açlığı tadıp, açları unutmamasını ve muhtaçları düşünmesini sağlamak istiyordu.

Mısır dışındaki bütün memleketlerin yiyecekleri tükenmiş; bolluk yıllarında Mısır'da zâhire depolandığı, Mısır Azizi'nin halka zâhire dağıttığı kulaktan kulağa her tarafa yayılmıştı. Duyan herkes uzak yerlerden binbir zahmetlerle varını yoğunu verip Mısır'a buğday almaya geliyor, kervanların ardı arkası kesilmiyordu. Herkes ekmek derdine düşmüş, bütün komşu memleketlerin gözü Mısır'a çevrilmişti. Mısır hazineleri para ile dolmuştu....

(Bu kıssa Muhterem Ömer Öngüt'ün "Kıyas-ı Enbiyâ" isimli eserinden derlenmiştir. Yusuf Aleyhisselâm'ın iftira ile zindana düşmesi ve akabinde yaşanan hadiselerin ayrıntılı izahını Muhterem Ömer Öngüt'ün bu eserinden tetkik edebilirsiniz.)

Kıssadan Hisse:

Bu kıssadan çıkartılacak bir çok hisseler, hikmetler mevcuttur.

Birincisi; tedbir almanın, uzun vadeli düşünmenin ve planlama yapmanın ehemmiyeti ortaya çıkmış oluyor.

İkincisi; bu tedbir ve organizasyon işinin devlet otoritesi tarafından ve büyük bir titizlik içerisinde yapılması gerekiyor.

Üçüncüsü; işin başına ehil kimseler getirmenin ne kadar önemli olduğu anlaşılıyor.

Dördüncüsü ve en önemlisi; Allah-u Teâlâ'nın sevdiği seçtiği kulları dinlemenin, onların istişaresi ile hareket etmenin dünyada da ne büyük rahmetlere vesile olduğu ortaya çıkmış oluyor.

Bilindiği üzere Mısır halkı o devirde müslüman değildi. Ancak Mısır kralının Yusuf Aleyhisselâm'ın istişaresine itimad ederek tedbirler alınmasının önünü açması Mısır halkı ve çevre ülkelerin halkları için bir rahmet oldu. O büyük kıtlık devirlerini fazla sıkıntı çekmeden atlattılar. Üstelik Mısır devletinin hazinesi para ile doldu.

Dikkat ederseniz bir kuraklık devresinin başındayız. Aynı zamanda harp tehlikesi kapıda.

Türkiye gerekli tedbirler alınmış olsa sadece kendisinin değil, daha pek çok ülkenin ihtiyacını karşılayabilecek potansiyele sahip bir ülke. Ancak biliyorsunuz; Dünya Bankası diyor ki: "Çiftçileriniz toprağını ekmesin, ekmedikleri her dönüm başına onlara para vereyim." Biz de diyoruz ki; "Olur, hay hay!"

İşte görüyorsunuz; binlerce yıl önce yaşanmış bir hadise ve bugün yaşananlar. Kıyası siz kendiniz yapın.

Harp Tehlikesi!:

Yunanistan sinsin sinsin bir hazırlık yürütüyor. Ağabeyleri her türlü desteği veriyor. Hiçbir ülkeye satmadıkları güdümlü füzeleri Yunanistan'a veriyor.

Mesela 8 yıl önce Yunanistan'ın İngiliz-Fransız ortak şirketi Matra-BAe'den menzili 600 kilometreyi bulan havadan yere fırlatılan Sculp tipi gelişmiş güdümlü Cruise füzelerini satın alması basına yansımıştı. Bu satış düpedüz uluslararası yasaların ve anlaşmaların ihlaliydi. Zira aralarında Fransa, İngiltere ve ABD'nin de yer aldığı 32 ülke tarafından uygulamaya konulan Füze Teknolojisi Kontrol Rejimi (MTCR) anlaşması uyarınca, söz konusu ülkeler, 500 kilogramın üzerinde savaş başlığı taşıyan 300 kilometreden fazla menzile sahip füzeleri diğer devletlere satmama yükümlülüğü altına girmişlerdi.

O tarihlerden bu güne Yunanistan durmadan silahlandı. Biz AB bilmem nesi adı altında sirtaki oynama hevesinde iken onlar hiç durmadan silahlandılar.

Bu füzelerin Yunanistan'a satılmasında öncü rol oynayan Fransa bugün de Yunanistan ve Kıbrıs Rum kesimi ile askerî işbirliğini artırmış bulunuyor.

Yunanistan son on yıldır müthiş bir silahlanma içerisinde. Saldırı ve nakliye helikopterleri, uçaklar, tank ve zırhlı araçlar, füzeler, gemiler vs. 2003-2007 yılları arasında dünyanın en çok silah ithal eden ülkeleri listesinde Yunanistan 4. sırada. Yunanistan dünyada üretilen toplam silah kapasitesinin %7'sini ithal ediyor. Türkiye'nin ithalatı ise Yunanistan'ın 3'te 1'i kadar.

Yunanistan'ın önümüzdeki 3-4 yıl için almayı düşündüğü milyarlarca dolarlık silahlar da hesaba katılırsa durumun vehameti ortaya çıkacaktır.

Yunanistan sinsice hazırlanıyor. Hatta bizim silah sanayimize ve ordumuza zarar verebilmek için yırtıyor. Silah teknolojileri üreten mühendislerimizin ölümleri sakın hafife alınmasın.

Bu Yunanistan'a ağabeyleri bir gün işaret fişeğini yakacaklar. "Hadil!" diyecekler. O güne belki de çok kalmadı. Önümüzdeki yıllarda her an beklenebilir.

Yunanistan'ın kalıcı bir işgal yapamayacağını, hatta saldırdığına pişman olacağını tahmin etmek zor değil. Ancak bu silahlarla, ağabeylerinin destekleriyle bize verecekleri zarar tahminlerin çok ötesinde olabilir.

Küffar Irak'ta, Afganistan'da "Vakum bombası" denilen en ölümcül konvansiyonel kitle imha silahlarını kullanıyor. İran'da "Taktik nükleer silah" kullanmanın hesaplarını yapıyor. Türkiye'ye acıyıp Yunanistan'ın elini tutacaklarını zanneden varsa aklını başına alması lâzım.

Yunanistan güdümlü füzeleri ile Ankara'ya kadar en stratejik kurum ve kişileri hedef alabilecek teknolojiye sahip. Ani bir saldırıda verebileceği zarar çok büyük olabilir.

Sadece boğaz köprülerinin, su, elektrik, gaz şebekelerinin vurulduğu bir durumda dahi -özellikle İstanbul gibi büyük şehirlerde- nasıl sıkıntılar yaşanabileceğini düşünebiliyor musunuz?

Nihayetinde zafer nasip olup Yunanistan'ın tepesine bindiğimiz takdirde, bu sefer de Kıbrıs harbinden sonra yaşanan ambargodan daha şiddetli bir ambargoya maruz kalma ihtimali var.

Kuraklık tehlikesi, harp tehlikesi, deprem tehlikesi...

Bu gibi durumlar için bütün küffar milletleri her türlü tedbirini alıyor, stoğunu yapıyor. Amerika bile bir harbe başlamadan evvel tonlarca petrol stokluyor. (Petrol fiyatlarının artmasının bir sebebinin de Amerika'nın son günlerde stoklarını doldurmak için yaptığı büyük petrol alımları olduğu söyleniyor.)

Oysa bizim hiçbir tedbirimiz yok. Yiyecek, gaz, petrol hiçbir stratejik ürünün stoğu ve yedeği yok. Üretim planlaması yok...

| [Hakikat'te Bu Ay](#) | [Diğer Sayılar](#) | [Ana Sayfa](#) |

TARİHTEN SAYFALAR

**Yeni Kaynaklara Göre,
12 Haziran-14 Temmuz 1444'te İmzalanan;**

"Edirne-Segedin Antlaşması" ve Macar Kralı'nın Antlaşmayı Onayladığını İspatlayan Deliller (2)

Dergimizin geçen ayki sayısında ifade ettiğimiz üzere; şimdiye kadar Macar kralı Ladislas'ın "Edirne-Segedin Antlaşması"nı onayladığını ispatlayan en büyük deliller, resmî birer vesîka olan ve o devirde Cyriacus'un nezdinde bulunan mektup suretleriyle, Prof. Dr. Halil İnalçık tarafından ortaya çıkarılan **"Gazavât-ı Sultân Murâd bin Muhammed Hân"** adlı anonim gazavât-nâmeden ibâretti. Özellikle Criacus'un mektupları, batı vesîkaları arasında her şeyden önce resmî bir hüviyet taşıdığı için, konu ile ilgili en önemli belge niteliğindedir.

Fakat bugün ortaya çıkmıştır ki, -Ahmedî'nin "İskender-nâme"sindeki "Osmanlı Târîhi" kısmı bir yana bırakılırsa-, günümüze intikâl etmiş en eski Osmanlı vekâyî-nâmesi olan Za'îfî'nin manzum **"Gazavât-nâme"**si de⁽¹⁾ en az Cyriacus'un mektupları kadar mühimdir. Çünkü bugüne kadar "kayıp" zannedilen bu gazavât-nâme de kralın "sulh"ü onayladığını muâsır bir görgü şahidinin diliyle tasdik eden, o dönemden kalma kesin bir vesîka değerindedir.

**Gelibolu'lu Za'îfî'nin,
Kralın "Sulhü Onayladığını" İspatlayan Mısrâları:**

Sultan İkinci Murâd döneminin önde gelen şâirlerinden ve pâdişâhın yakın muasâhiblerinden olan Gelibolu'lu Za'îfî Mehmed'in "**Gazavât-ı Sultân Murâd İbn-i Muhammed Hân**" adlı manzum gazavât-nâmesinde belirttiğine göre; Halil Paşa bir gün devlet erkânına sulhün fazîletinden sözederken, ansızın huzûruna Despot'un ülkesinden bir elçi gelmiş ve berâberinde "*kralın da sulh taraftarı olduğunu*" ileten bir mektup getirmişti.

O, eserinin elimizdeki mevcut yegâne nüshasında⁽²⁾ bunu şöyle ifâde eder:

"Bular bu sözlere dutmuşiken gûş

İçarü girdi ol-dem bir-iki çâvuş

Didiler: Vilk-ili'nden geldi ilçi

Gicâ gündüz urıb atına kamçı

Didi Paşa ki: Tîz içarü girsün

Varısa bitisin tîz bize virsün

Çû destûr oldı ol-dem girdi ilçi

Getürdügi bitiyi virdi ilçi

Alıb Paşa dahî okudı der-hâl

Hiç eglenmayiben kılmayıb ihmâl

Bunı yazmış kim: İy Paşa-yı kâmil!

Oñar katuñda her murâd hâsıl

İşitdüm kim çerî dirmiş Murâd Hân

Kim ide Üngürüz ilini virân

Ve-lî bunlar dahî dizdi yarâğın

Hem itdi iline şöyle yasâğın

Kim evden-eve irkâğın sürâler

Geçen yılca iki er divşürâler

Şu resme ideler Türk-ile cengi

Ki yâkût ola yirüñ yüzi rengi

Ve-lîkin hâsılı yokdur savâşuñ

Dahî yavuz olur cengi yavâşuñ
Ne yirde ceng olursa az eger çok
Olur ol-demde nica kişiler yok
Çû hâsıl yokdurur ceng-i cedelden
Kişi vâz gelse yegdür bu 'amelden
Bes eyle olsa murâdum budur iy cân!
Ki barışa bizüm-ile Murâd Hân
Harâcumızı nayise viravüz
Kalan 'ömri bu vech-ile süravüz
Keremden bu işe ikdâm eyleñ
Dahî hâlüm Şeh'a i'lâm eyleñ
Ki niçe bî-günâh sürdi ilümden
İşidürken eyü sözler dilümden
Olan oldu, hele n'itmek gerekdür?
Bu demden barışık itmek gerekdür
Kırâl dâhî bu söze uyısardur
Çerînüñ tedbîrini uyısardur.⁽³⁾

Za'îffî'nin manzum olarak naklettiği bu mektup sûreti, kralın da "sulh" taraftarı olduğunu ve Osmanlı tarafına kendisini savaştan vazgeçmiş gibi göstermeye çalıştığını şüpheye imkân bırakmayacak bir biçimde tasdik etmektedir.

Gelibolulu Za'îffî Mehmed'in Despot tarafından gönderildiğini haber verdiği bu mektup, anonim "Gazavât-nâme"de bizzat kral tarafından gönderilmiş gösterilir ki,⁽⁴⁾ bu, Cyriacus'taki mektuplardan birine mutâbık düşmektedir.⁽⁵⁾ Diğer Osmanlı kaynaklarında "sulh"ten sözedilirken "kral"dan çok "Despot"un zikredilmesi, antlaşmaya onun öncülük yapmasından ve müzâkereler boyunca onun diğerlerinden daha ön plâna çıkmasından kaynaklanmış olmalıdır. Çünkü Despot, esir oğullarını kurtarmak ve kaybettiği topraklara yeniden kavuşmak gâyesiyle, kral Lâdislas'ı ve müşâviri Yanoş'u, Osmanlılar'la sulh yapmaları için -rüşvet dâhil- her türlü yöntemle iknâ etmeye çalışmıştı.⁽⁶⁾ Dolayısıyla Osmanlı kaynaklarının sırf bu nedenle bile olsa, onu ön plâna çıkartmalarından daha tabii bir şey olamazdı. Bâzı batı kaynakları, "Hıristiyanlığın kahramânı" saydıkları için Despot'un Yanoş'a verdiği bu büyük rüşveti bile "savaş masraflarının ödenmesi" (!) ya da "ileride yapılacak olan haçlı seferine teşvik" (!) diye göstermekten çekinmemişlerdir.⁽⁷⁾

Za'îffî, Balta-oğlu Süleyman Bey'in Despot'a ve "kral"a giderek sulhü onaylatmasını ise "Gazavât-nâme"sinde şöyle özetliyor:

"Meger kim bir kulı vârdı Şâh'uñ

Adı 'Balta-oğlı'yıdı ol sipâhuñ

Didi Paşa âña kim: İy kişi sen

Meger kim bitürasin bu işi sen!

Hem ol begler bu fikri hış görirler

Be-cidd Balta-oğlu'n âña göndürirler

*Varur ol-dâhî Yorgi'ye, **kırâla***

Barişub and virür ol bed-fi'âle. ⁽⁸⁾

Burada Balta-oğlu Süleymân Bey'in "Yorgi"den, yâni Despot George'dan sonra, and metnini "kral"a da imzalattırıldığı açık ve kesin bir ifâde ile tasdik görmekte; o dönemde yaşamış bir görgü şâhidinin diliyle Prochaska'nın "*sulhün kraldan habersiz imzâlandığı*" iddiâsını kökünden çürütmektedir.

Za'îffî'nin başka bir kaydına göre, antlaşmanın üzerinden henüz bir-iki ay bile geçmeden, Macar kralı antlaşmayı bozmak ve Türkler'le yeniden savaşmak için bahâne aramaya başlamış; müşâviri Yanoş'a (Yanko) antlaşmayı imzâlamış olmasından duyduğu pişmanlığı dile getirerek dert yanmıştı:

"Didi kırâl âña kim: İy vefâ-dâr!

Ki sensin kamû işlerden haberdâr

Nedür çâre bu işüñ bitmesine

Çeriyile Türk iline gitmesine?

Ki bu fursatda bir iş bitüravüz

Alıb Rûm-ili'ni hış oturavuz

*Didi Yankô: **Bu kayduñ** olmasaydı*

Ki yokdur göre diyû kimse kaydı

Ger olursa baña sinden icâzet

İdem bir iş ki añıla tâ kıyâmet

Tapuñ and içdise ben kul varayım

Tamâmet leşkerüñ kaydın görayım. ⁽⁹⁾

Görüldüğü gibi, burada da Yanko'nun ağzından kralın "*and içtiği*" ve bu andı bozmanın çârelerini aradığı açıkça zikredilmiştir. Za'îffî'nin II. Murad henüz hayattayken kayda geçirdiği bu mısralar, elli dokuz yıl önce ortaya çıkan anonim "Gazavât-nâme"den sonra, ondan daha kuvvetli bir tasdikle kralın antlaşmayı onayladığını ispat etmektedir.

**Kralın "Sulhü Onayladığını" Kanıtlayan
Diğer Deliller:**

Osmanlı Devleti zamânında her yıl düzenli olarak pâdişâhlara sunulan "Târihî Takvîm"lerden birindeki muâsır bir kayıta da, kralın temsil ettiği Üngürüs (Macaristan)'ı taraflar arasında gösteren oldukça mühim satırlara rastlıyoruz. Sulhün imzalandığı târihten bir yıl sonra, 849 (m. 1445) yılında Sultan İkinci Murâd'a takdim edilen bu "Târihî Takvîm"de,⁽¹⁰⁾ antlaşmanın kralın ülkesi olan Macaristan (Üngürüs), Sırp despotu George Brankoviç (Vilk-oğlu) ve Hunyadi Yanoş (Yanko) arasında imzalandığı açıkça zikredilmiş ve şöyle denilmiştir:

"...Murâd Hân kâfir melikleri ve Üngürüs ve Vilk-oğlu ve Yanko'yla musâlahat idüb Rûm ilinden ba'zı hisârlar ve yirler virdi ve oğlın Murâd Hân kendü yirine diküb, kendü Karamân-oğlu İbrâhîm Beg üzerine varub, Yiñi-şehr'de oturub, Karamân'dan ilç gelüb, musâlahat idüb, Murâd Hân Beg-şehri ve Seydi-şehrin ve Okluk-hisârın ve Ak-şehr'i ve Karamân'ın cemî'-i hisârların virüb, sadaka ve ihsân idüb ve Karamân-oğlı'n ve çerîsin alub gideliden berû bir yıldur."⁽¹¹⁾

Prof. Dr. Halil İnalçık kralın sulhü onayladığını ispâta çalışırken, daha önce bu takvimdeki kayıtlara dikkati çekmiş; ancak kendisinin "*Pâris'te kopye ettiğini*" belirttiği bu takvimdeki konumuzla alâkalı en mühim ibâre olan "*Üngürüs*" kelimesini atladığı için, takvimdeki kaydın "*kısa ve noksan*" olduğunu söylemiştir.⁽¹²⁾ Halbuki takvimin Pâris'teki aslında "Üngürüs" açıkça zikredilmiştir. Dolayısıyla resmî bir vesîka niteliğindeki bu "Târihî Takvîm" de, kralın "sulh"ü onayladığını gösteren en önemli delillerden birisidir.

Macar kralının antlaşmayı onayladığını ispatlayan muâsır kaynaklardan birisi de, Varna Savaşı sırasında İstanbul Boğazı, Karadeniz ve Tuna'daki Burgonya gemilerinin kaptanı olan Waleran'ın anlattığı olayların, amcası Jehan de Wavrin tarafından kaydedildiği "Anciennes Chroniques d'Angleterre" adlı kroniktir. Bu eserde Wavrin, yeğeninden nakille kralın "sulh"ü onayladığını açıkça belirterek: "*Macaristan kralı denizaşırı hıristiyanlardan yardım alamayacağı söylentileri yaygınlaşınca danışma kurulunu topladı. Burada Tuna nehri üzerindeki birçok geçit ile kaleyi devretmesi kaydıyla, Yüce Türk (II. Murad) ile barış yapılmasına karar verildi. Bunu yaptı ve barış akdedilerek yeminle imzalandı.*" demiştir.⁽¹³⁾

Wavrin'in yeğeninden aktardığı diğer bir bilgiye göre; antlaşmadan bir süre sonra Papa'nın kardinali Macaristan topraklarına gelmiş ve Türkler'le yeniden savaşması yönünde kralı o kadar tahrik etmişti ki, nihâyetinde "*Kral ve senyörleri Türkler'le akdettikleri barış muâhedesini bozmaya*" karar vermişti.⁽¹⁴⁾ Dolayısıyla "Wavrin'in bu kayıtları da açıkça göstermektedir ki, Macar kralı "sulh"ü kesin olarak onaylamış ve sonra da büyük bir "ikiyüzlülük" örneği göstererek onu bozmaya kalkışmıştır!..

Macar kralı Ladislas'ın "sulh"ü imzalandığını kanıtlayan elli yıl önceki delillerden sonra, o devirde yazılmış yegâne kaynak olan, ancak bugün ortaya çıkan Za'îfî'nin "**Gazavât-nâme**"sindeki önemli kayıtlar, 849 târihli "**Târihî Takvim**"de "*Üngürüs*"ün de taraflar arasında zikredilmesi ve J. Wavrin'in, yeğeni Waleran'ın ağzından kralın ahidnâmeyi imzalandığını açıkça belirtmesi, Ladislas'ın antlaşmayı gerçekten onayladığını ve 1444'te Tuna sınırını geçmekle de onu açıktan açığa ihlâl kalkıştığını bir kez daha ispatlamış olmaktadır.

İkiyüzlü ve dönek haçlı zihniyetinin açık bir numûnesini sergileyen Ladislas, çok geçmeden bu kalleşliğinin cezâsını canıyla ödemiş; Varna Savaşı'nda "Koca Hızır" adlı bir yeniçeri tarafından başı kesilerek mızrağın ucuna dikilmiş ve bozduğu antlaşma metniyle birlikte savaş meydanında teşhir edilmiştir!..⁽¹⁵⁾

(1) Sultan II. Murâd'ın 1444 Karaman Seferi, Varna Savaşı ve Mora Seferi'yle ilgili bilinmeyen pek çok bilgiyi ayrıntılarıyla ortaya koyan ve o dönemde yazılmış en eski Osmanlı târih kaynağı olması nedeniyle Türk târihi açısından büyük bir öneme sâhiptir.

(2) Afyon Gedik Ahmed Paşa İl Halk Ktp., nr.: 18749/1, vr. 1^b-100^b.

(3) Gelibolu'lu Za'îfî Mehmed, "*Gazavât-ı Sultân Murâd İbn-i Muhammed Hân*", Afyon Gedik Ahmed Paşa İl Halk Ktp., nr.: 18749/1, vr. 32^b-33^b.

- (4) Krş. H. İnalçık - M. Oğuz, "Gazavât-ı Sultân Murâd bin Muhammed Hân", s. 32 / vr. 29^b.
- (5) Krş. O. Halecki, "The Crusade of Varna", s. 79.
- (6) J. W. Zinkesien, "Geschichte des Osmanischen Reiches", c. I, s. 623-624.
- (7) Krş. J. Dabrowski, "L'année 1444", s. 22-27.
- (8) Gelibolu'lu Za'îfî, a.g.e., vr. 33^b.
- (9) Gelibolu'lu Za'îfî, a.g.e., vr. 34^a-34^b.
- (10) Bibliotheque Nationale, Ancien Fonds Turc, nr.: 180; Prof. Dr. Osman Turan, "İstanbul'un Fethinden Önce Yazılmış Tarihi Takvimler", s. 10-31, TTK neşri, 1954.
- (11) Bk. Bibliotheque Nationale, Ancien Fonds Turc, nr.: 180, vr. 4^b.
- (12) H. İnalçık, "Fatih Devri Üzerinde Tetkikler ve Vesikalar", s. 23-24. TTK yayını, Ankara, 1954.
- (13-14) Jehan de Wavrin, "Anciennes Chroniques d'Angleterre", C. İmber'in "The Crusade of Varna"sına ek, s. 171-172. trc.: Ayda Arel, İstanbul, 2007.
- (15) Krş. "Mufassal Osmanlı Târihi", c. 1, s. 331. bas.: İskit Yayınevi, İstanbul, 1957.

[| Hakikat'te Bu Ay](#) | [Diğer Sayılar](#) | [Ana Sayfa](#) |

PEYGAMBER -sallallahu aleyhi ve sellem- EFENDİMİZ'İN ÇOCUK SEVGİSİ (2)

Her yönü ile hayatlarımıza örnek almamız gereken Resulullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz'in hayatından çocuklarla olan münasebetleri hakkında örnekler sunmaya devam edeceğiz.

Genelde biz ebeveynler çocuklarımızın hata ve kusurları karşısında sinirlenir ve öfkemize hakim olamayıp cezacı bir yaklaşım gösteririz. Oysa ki Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz eğitici ve öğretici bir metot uygulamaktadır. Örneğin:

Bir gün bir çocuğun müezzinin taklidini yaparak ezan ile alay ettiğini görmüşlerdi. Resulullah Aleyhisselâm onu yanına çağırdı ve ezanla alay edildiğini fark etmemiş gibi ciddi ve yumuşak bir tavırla:

"Haydi, bir ezan da burada oku!" buyurdular.

Çocuk bu kez bütün yeteneğini zorlayarak ve özenerek bir ezan okur. Eksik ve yanlışlarını düzelten Cenâb-ı Fahr-i Kâinat -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz kendisine hediye verir ve eliyle sırtını sıvazlayarak:

"Mübarek olsun!" buyururlar.

Ebu Mahzure isimli bu sahâbe Mekke'de müezzinlik yapmak için izin ister ve böylece uzun yıllar Mekke'nin müezzinliğini yapmakla müşerref olur.

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz'in (ve onun kâmil vekillerinin) çocuklara yaklaşımını örnek almaya çalışmak çocuklarımıza verdiğimiz eğitimin mükemmelleşmesi için yegâne yoldur.

Enes bin Mâlik Hazretleri on yaşından Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz'in vefatına kadar onun hizmetinde bulunmuştu. Şöyle anlatır:

"Resulullah Aleyhisselâm beni çarşıdan bir şey almaya gönderirdi. Ben sokakta oynayan çocukları görünce onlarla oyuna daldım ve ne alacağımı unutturdum sonra da sus pus O'nun huzuruna gelirdim. O beni böyle mahcup ve ürkek görünce:

"Ne yapsın Enes, O'nun elinde bir şey yok ki, ona yapacağı işi Allah unutturuyor." der ve gönlümü alırdı."

Günümüzde gelişen teknolojiyle birlikte artan elektromanyetik alan çocuklarımızda dikkat eksikliği ve unutkanlık gibi birçok olumsuzluklara yol açmaktadır. Bu gibi olumsuzluklardan çocuklarımızı uzaklaştırmakta zorluklar çekiyoruz. Bununla beraber sevgi yaklaşımını elden bırakmamak gerektiğini de Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimiz'den öğrenmiş oluyoruz.

Okullar kapandı ve okullu çocuklarımızın yaz tatili geldi. Tatil ile birlikte birçok boş vakit... Ebeveynler olarak bu fırsatları çok iyi değerlendirmeliyiz.

Çocuklarımızın Hz. Allah'ın bir emaneti olduğunu unutmamalı ve bu sebepten dolayı onlarla birlikteliğimizi arttıralım. Örneğin onlar ile birlikte oynayalım. Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- Efendimizin torunları ile oynadığı gibi:

Bir defasında torunları kendisinden deve almasını istediklerinde dört ayak olur ve şakayla karıştırarak, **"Haydi, binin!"** der.

Başka bir gün Hazret-i Ömer -radiyallahu anh- Efendimiz O'nu, sırtında Hasan'la Hüseyin ata binme oyununu oynarlarken bulur. Çocuklara:

"Ne güzel bineğiniz var!" der.

Cenâb-ı Fahr-i Kâinat -sallallahu aleyhi ve sellem- cevap verir:

"Onlar da ne güzel süvariler!"

Yine amcaoğlu Cafer -radiyallahu anh- ve amcası Abbas -radiyallahu anh-in hemen hemen aynı yaşlarda olan çocuklarını karşısına alarak:

"Bana doğru koşun. Sizden kim önce yanıma varırsa ona şunu şunu vereceğim!" buyururlar ve onlar da ona doğru koşarak göğsüne ve sırtına kapanırlardı. O da hepsini öperek kucaklardı...

Bilmediğimiz hikmetler, ecir ve sevaplarla dolu bu güzel Sünnet-i seniyyelere uymaya çalışmak ümidi ile...

